



Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

JAARVERSLAG 2019

ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE | POSTDIENSTEN | SPECTRUMBEHEER | MEDIA IN BRUSSEL | NETWERKVEILIGHEID



Voorwoord	3
Hoofdstuk 1. Het BIPT	
1.1. Statuut	6
1.2. Wat we doen	7
1.2.1. Wettelijke bevoegdheden	7
1.2.2. Het BIPT stelt zijn expertise ten dienste	7
1.3. Waar we voor staan	8
1.4. Het BIPT op de Europese en internationale scène	10
1.4.1. Europees optreden van het BIPT als regulator	10
1.4.2. BIPT als vertegenwoordiger van de Belgische Staat	11
1.5. Organisatie	14
1.6. Het BIPT in een nieuw kledje	14
Hoofdstuk 2. De uitvoering van onze strategische doelstellingen in 2019	
2.1. Concurrentie	16
2.1.1. Marktanalyse ter bevordering van concurrentie en investeringen	16
2.1.2. Evenwichtige referentie-aanbiedingen	18
2.1.3. Tarieven conform de kosten van een efficiënte operator	19
2.1.4. Marktobservatie in de post-en telecomsector	20
2.1.5. Innovatieve dienstverlening ondersteunen	22
2.2. Gebruikers	23
2.2.1. De geïnformeerde consument: vergelijken en kiezen	23
2.2.2. Een betrouwbare omgeving garanderen	25
2.2.3. Opvolgen van consumentenbehoeften en -gedrag	26
2.2.4. Veilige radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur	27
2.2.5. Toezicht op de naleving van de verplichtingen van de operatoren	28
2.3. Schaarre middelen	32
2.3.1. Beheer van het nummerplan	32
2.3.2. Optimale verdeling en exploitatie van het radiospectrum 2	33
2.3.3. Continuïteit en innovatie	36
2.3.4. Connectiviteit bevorderen	37
2.3.5. Schadelijke storingen vermijden en oplossen	38
2.4. Efficiënte Werking	42
2.4.1. Een toegankelijke regulator	42
2.4.2. Toegankelijke website	43
2.4.3. Bekwame medewerkers	44
Hoofdstuk 3. 2019 in cijfers	
3.1. Elektronische communicatie	45
3.1.1. Kennisgevingen	45
3.1.2. Netwerken	46
3.1.3. Vergunningen, examens en certificaten	46
3.1.4. Indicatoren van de markt voor elektronische communicatie	52
3.2. Postdiensten	56
3.2.1. Aanbieders universele dienst - vergunningen	56
3.2.2. Postale punten	56
3.2.3. Indicatoren van de postmarkt	57
3.3. Media	60
Bijlagen	
A. Financieel verslag en verslag van de jaarrekeningen van de fondsen	61
B. Verslag over het toezicht bedoeld in artikel 21 van de Statuutwet	63
C. Balans van het werkplan 2019	65
D. Lijst van de in 2019 gepubliceerde documenten	67
E. Nuttige adressen	71





2019 was een jaar van verandering voor het BIPT. Na de viering van 25 jaar BIPT in 2018, was het tijd voor een nieuw logo. Dit nieuwe logo staat symbool voor een belangrijke omwenteling voor de sectoren post en telecom in de komende jaren. Brieven worden steeds minder bepalend voor de toekomst van de postsector (of omgekeerd, de afname van de brieven is bepalend voor de postsector), terwijl de traditionele communicatiediensten meer en meer geconfronteerd worden met een veel bredere digitale maatschappij met digitale spelers. In deze context rijzen er hoe dan ook nieuwe uitdagingen en onzekerheden waar het BIPT als regulator het hoofd moet aan bieden, binnen het kader van zijn mandaat.

De veiligheid staat tegenwoordig op een hogere plaats in de prioriteiten van de overheid, die op stevige en betrouwbare infrastructuren moet kunnen rekenen als ondersteuning van de economie en de samenleving. Dit werd treffend geïllustreerd in de recente COVID-19-crisis waar de communicatie- en postnetwerken niets minder dan cruciaal zijn.

De telecomnetwerken werden zwaar belast, o.a. door het verplichte telewerk en e-learning, maar hielden stand.¹ Met de sluiting van niet-essentiële handelszaken beleefde ook de e-commerce een boom. De postoperatoren werken de klok rond om alle zendingen te behandelen, ondanks het feit dat men boven de piekvolumes zit die men doorgaans rond de kerstperiode kent. De druk op de netwerken werd door het BIPT zoals steeds nauwgezet gevolgd. Om de ambitie voor een betrouwbare omgeving waar te maken werden ook in 2019 de veiligheidsincidenten consequent gevolgd. De inspectie van kritieke infrastructuren werd uitgevoerd en aanbevelingen werden geformuleerd. Nieuwe veiligheidsuitdagingen rijzen ook voor de uitrol van een betrouwbare 5G-dienst en het BIPT werkt mee aan de concrete uitvoering van de “toolbox” die hieromtrent door de Europese Commissie werd gepubliceerd². Daarnaast werden zowel de sector (fabrikanten, importeurs, verkopers) als de consumenten bewust gemaakt van de gevaren van illegale radioapparatuur en werden gerichte controleacties gelanceerd om spectrumstoringen tot het minimum te herleiden.

In de postsector ziet men het belang van de pakketten al enkele jaren stijgen. Het segment van de pakjes en expreszendingen vertegenwoordigde 52% van de omzet in de sector in 2018, terwijl de omzet voor de brievenpost, inclusief geadresseerde reclamezendingen, nog maar 43% van de totale omzet bedroeg. Pakjes krijgen daardoor ook een veel grotere aandacht dan voordien en dit wordt met name geïllustreerd door de Europese verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten, welke nieuwe bevoegdheden geeft aan postregulators en als doel heeft om de intra-Europese e-commerce verder te ontwikkelen.

1 Eind maart 2020 tekenden we een stijging van 100% op in telefoongesprekken via de vaste lijn en een stijging van 70% van mobiele telefonie. Het verplichte telewerk en e-learning zorgden er o.m. voor dat het gebruik van vast internet steeg met 70%.

2 [Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures](#), CG Publication 01/2020.



Wat de brieven betreft heeft de daling van de volumes niet enkel een gevolg voor de prijzen ervan (jaarlijkse prijsstijgingen die door het BIPT binnen de nieuwe wettelijke beperkingen worden nagekeken), maar eveneens voor de evolutie van de kosten van een voorlopig onveranderde universele dienst. In 2019 heeft het BIPT verschillende stappen genomen om de kosten rond universele dienst te monitoren welke in geval van een vraag tot compensatie van bpost aanleiding zouden kunnen geven tot een staatstussenkomst.

Eén van de kerntaken van het BIPT blijft de bevordering van de concurrentie, wat uiteindelijk ten voordele van de eindgebruiker is. In 2019 heeft het BIPT werk gemaakt van de invulling van de strategische as “concurrentie”, meer bepaald door de verdere afwerking van de marktanalyses rond (vaste) connectiviteit waarbij verplichtingen opgelegd worden aan dominante operatoren.

Een groot deel van dit werk bestond uit de controle op de concrete uitvoering van het marktanalysebesluit inzake breedband en tv van juni 2018 (de beroepsprocedures tegen deze marktanalyse werden in 2019 ook door het Marktenhof definitief verworpen³, wat de rechtszekerheid ten goede komt). Deze uitvoering wat de verdere openstelling van de kabel betreft, is al bij al succesvol verlopen, en dit, binnen een tot nu toe ongezien korte tijdspanne. Dit heeft aanleiding gegeven tot de ontwikkeling van een nieuwe dynamiek op de markt o.a. door beperktere (en goedkopere) dienstenbundels die op aantrekkelijke wijze op de markt worden gebracht door alle operatoren. Het BIPT heeft ook in samenwerking met de mediaregulatoren (VRM, CSA en Medienrat) voortgewerkt aan de voorbereiding van het besluit dat op termijn de prijzen vastlegt voor de toegang tot kabel en DSL/glasvezel.

Daarnaast heeft het BIPT in 2019 ook de laatste uitstaande marktanalyse afgewerkt, meer bepaald de analyse van de zogenaamde “markt voor hoogwaardige toegang op wholesaleniveau op een vaste locatie”. Dit is de markt die stroomopwaarts gelegen is van de retailmarkt voor hoogwaardige connectiediensten aan (grotere) ondernemingen. Deze diensten worden door ondernemingen gebruikt om bijvoorbeeld verschillende sites onderling te verbinden en virtuele privénetwerken tot stand te brengen. Alternatieve operatoren moeten toegang krijgen tot het netwerk van Proximus om deze diensten aan bedrijven te kunnen leveren in concurrentie met Proximus.

Concurrentie mogelijk maken via de wholesaleregulering is slechts een eerste noodzakelijke stap in de ontwikkeling van een meer concurrentiële markt. Alternatieve operatoren moeten deze regulering ook effectief gebruiken om eveneens op de retailmarkt aanwezig te zijn. Daarna kan de concurrentie maar ten volle spelen als de (eind)gebruiker ook voldoende bewust is van zijn keuzemogelijkheden. Een kwalitatieve voorlichting en “consumer empowerment” is hierbij reeds een aantal jaren één van de speerpunten van het consumentenbeleid van het BIPT waarbij het steeds uitgaat van diepgaande consumentenenquêtes en studies die de tendensen van de markt kenbaar maken. In 2019 werd het dataportaal in het leven geroepen dat diverse vergelijkingstools van het BIPT in één overzichtelijke website weergeeft. Tevens werd de nadruk gelegd op een verdere detaillering van de kaarten voor mobiele dekking, zodat nu de signaalsterkte afgelezen

3 [Arrest van het Marktenhof](#) van 4 september 2019.



kan worden aan de hand van vier niveaus. Het gebruiksgemak van de bestetarief-site werd verbeterd om de automatische opzoeking vanaf de klantenpagina van de operatoren mogelijk te maken.

De koninklijke besluiten voor de multibandveiling inzake radiospectrum voor mobiele telefonie (met name voor de uitrol van 5G-diensten) werden door het BIPT al geruime tijd klaargemaakt. Hoewel deze goedgekeurd werden door de Ministerraad werden ze voorlopig niet aangenomen. Hierdoor kan de belangrijke multibandveiling niet plaatsvinden in 2020. Het BIPT heeft dan enkele alternatieven uitgewerkt om toch vooruitgang te boeken. Om het debat te helpen objectiveren werd in 2019 een studie besteld (op vraag van de Minister) om het media-aandeel te bepalen in het gebruikte spectrum⁴. Dit zou de discussie over de verdeling van de opbrengst moeten objectiveren indien het uitgangspunt voor de verdeling het werkelijke gebruik van het spectrum is. Een uitgestelde 5G-uitrol zou immers niet enkel leiden tot een ingebrekestelling vanuit Europa, dat een termijn oplegt voor de veiling van het 5G-spectrum, maar vooral ook tot een belangrijke vertraging in de 5G-investeringen in ons land, die zich niet beperken tot de telecommunicatie.

De vijf bestaande missies van het BIPT (bevordering concurrentie, belang van de gebruikers, ontwikkeling interne markt, netwerkveiligheid en beheer van de schaarse middelen) werden recentelijk door het Europees wetboek voor elektronische communicatie uitgebreid met een zesde, nl. het bevorderen van de connectiviteit. Deze doelstelling werd ook toegevoegd in het strategisch plan 2020-2022 van het BIPT en in het kader van deze doelstelling werden in 2019 ook reeds acties ondernomen, o.a. de vermindering van het bedrag van de jaarlijkse gebruiksrechten voor de straalverbindingen in de door het BIPT geïdentificeerde zones. Connectiviteit en bereikbaarheid is meer dan ooit van belang om volop te kunnen participeren in de maatschappij en het BIPT zal dan ook blijven toezien hoe het vanuit zijn bevoegdheden aan deze doelstelling kan werken.



Axel Desmedt



Jack Hamande



Luc Vanfleteren



Michel Van Bellinghen

⁴ Open procedure met Europese bekendmaking voor rekening van het BIPT betreffende het uitvoeren van een studie naar mediagebruik in mobiele data.





1.1. STATUUT

Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) is een federale instelling. De ontstaansgeschiedenis van het BIPT gaat terug tot 1991, jaar waarin het als parastatale instelling werd opgericht voor de regulering van de post- en telecomsector.

Met de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector verkreeg het BIPT zijn onafhankelijkheid. Het BIPT geniet een autonoom financieel beheer en wordt gefinancierd door middelen afkomstig van de gereguleerde sectoren.

De democratische controle op de werking van het BIPT is evenwel verzekerd en wordt aan de hand van volgende instrumenten uitgeoefend:

- om de drie jaar wordt een strategisch plan opgesteld en voorgesteld aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het strategisch plan dient als basis voor de jaarlijkse werkplannen;
- het BIPT bezorgt aan de regering een jaarverslag over zijn activiteiten en de evolutie van de markt van de postdiensten en de telecommunicatie;
- het begrotingsontwerp alsook de rekeningen van het BIPT worden goedgekeurd door de ministers van Begroting en van Financiën. Het begrotingsontwerp wordt openbaar gemaakt, de begroting wordt tevens aan de Kamer van volksvertegenwoordigers meegedeeld. De jaarrekening wordt gecontroleerd door het Rekenhof;
- tegen de besluiten van het BIPT kan beroep met volle rechtsmacht worden ingesteld bij het Marktenhof, dat rechtsprekt zoals in kortgeding. Het hof kan de besluiten van het BIPT opschorten en vernietigen met terugwerkende kracht.

1.2. WAT HET BIPT DOET

1.2.1. Wettelijke bevoegdheden

Het BIPT oefent diverse functies uit:

- **regulator van de post- en elektronische-communicatiemarkt.** Het voert de bij wet vastgelegde opdrachten uit en houdt toezicht op de naleving van de post- en telecomwetgeving;
- **beheerder van het elektromagnetische spectrum van de radiofrequenties.** Het BIPT verdeelt de radiofrequenties en de nummers om een zo doeltreffend mogelijk gebruik ervan te garanderen. Het vervult ook de rol van “etherpolitie” om een einde te maken aan schadelijke storingen;
- **mediaregulator in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.** Het BIPT ziet erop toe dat de operatoren de specifieke regelgeving op het vlak van radio- en televisieomroep in acht nemen, voor zover de activiteiten van de omroepinstantie niet specifiek kunnen worden verbonden aan de Franse of Vlaamse Gemeenschap.

CRC. Het BIPT maakt ook deel uit van de “Conferentie van telecommunicatie- en mediaregulatoren”, dat naast het BIPT ook is samengesteld uit de CSA (Conseil supérieur de l’audiovisuel), de Medienrat en de VRM (Vlaamse regulator voor de media).

Elk ontwerpbesluit van het BIPT inzake elektronische-communicatienetwerken wordt aan de andere drie instanties voorgelegd. Elk van hen kan vragen dat het ontwerpbesluit aanhangig wordt gemaakt bij de CRC indien een regulator van oordeel is dat het ontwerp afbreuk doet aan zijn bevoegdheden.⁵

In de uitvoering van onze taken kunnen we:

- administratieve beslissingen nemen en administratieve sancties opleggen;
- adviezen formuleren, op eigen initiatief of op verzoek van de minister of van de Kamer van de Volksvertegenwoordigers;
- studies uitvoeren, alle nuttige informatie verzamelen of een openbare raadpleging organiseren;
- optreden als bemiddelaar in geval van geschillen.

1.2.2. Het BIPT stelt zijn expertise ten dienste

Vanuit zijn ervaring en voeling met de post- en telecommarkt kan het BIPT belangrijke input leveren die van grote waarde is op het vlak van beleidsvoorbereiding. Voorbeelden daarvan zijn:

Regelgeving voorbereiden. Richtlijn 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische

⁵ Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie.



communicatie hervormt grondig het regelgevend kader (hierna Europees Wetboek). Het BIPT bereidde een voorontwerp van wet voor de omzetting van het Europees Wetboek voor en hield van 6 december 2019 tot 17 februari 2020 een raadpleging hierover.

Beveiliging van netwerk- en informatiesystemen. Op 15 mei 2019 stelde het BIPT een advies op betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de NIS-wet alsook sommige bepalingen van de wet kritieke infrastructuur.⁶

1.3. WAARVOOR STAAT HET BIPT?

Missies. De elektronische communicatie, de postdiensten en de media in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de voornaamste werkgebieden. De BIPT-activiteiten in deze domeinen zijn ingegeven door zes missies:

- de eindgebruikers van elektronische communicatie en postdiensten begrijpen, anticiperen op de gebruiken en de ontwikkeling daarvan en het belang van de consumenten vrijwaren;
- een gezonde concurrentie efficiënt organiseren en de toegang tot de markt vrijwaren;
- de postdiensten en de elektronische communicatie gebruiken om de integratie en sociale samenhang van iedereen te bevorderen;
- schaarse middelen beheren;
- de veiligheid van de netwerken garanderen;
- bevorderen van connectiviteit met en toegang tot hoge capaciteitsnetwerken. Deze doelstelling werd onlangs toegevoegd in het strategisch plan 2020-2022 ingevolge het nieuwe Europees Wetboek, dat dit promoot.



⁶ Voluit: de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid en de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur.

Waarden. Het BIPT kwijt zich van zijn taken met inachtneming van volgende waarden:

- **onafhankelijkheid:** het BIPT stelt zich objectief, onpartijdig en consistent op, zonder belangenverstrengeling, vooringenomenheid of ongepaste beïnvloeding.

Het BIPT werkt samen met de bevoegde minister(s), het Parlement, de ondernemingen uit de door ons gereguleerde sectoren, andere overheidsinstanties en de overige stakeholders. Deze contacten zijn wenselijk, dikwijls zelfs noodzakelijk om een werking te garanderen die enerzijds is aangepast aan de ontwikkelingen in de maatschappij en de gereguleerde markten, maar anderzijds ook stabiel en voorspelbaar is. Het BIPT moet er dan ook voor zorgen om zijn onafhankelijkheid te verdedigen en te behouden. In dat opzicht vormen het specifieke statuut en de financiële autonomie de beste garanties;

- **betrouwbaarheid:** als expertisecentrum wenst het BIPT, wanneer het een standpunt inneemt, een betrouwbare en competente partner te belichamen voor alle stakeholders. Die betrouwbaarheid wordt intern ondersteund door het professionalisme, het teamwerk en de wendbaarheid van het BIPT;

- **transparantie:** dit maakt onderdeel uit van de controle op het optreden van het BIPT. Het wordt bereikt via de openstelling en de zichtbaarheid op intern en extern niveau enerzijds en dialoog en toegankelijkheid anderzijds. Zo worden besluiten naar behoren gemotiveerd en worden ze zo vaak mogelijk onderworpen aan een voorafgaande raadpleging.

Visie. Het BIPT drukt met zijn visietekst als volgt uit wat het wil zijn en waar het in gelooft op het vlak van elektronische communicatie, media en postdiensten:

“Een betrouwbare en competitieve communicatieomgeving voor iedereen”



1.4. HET BIPT OP DE EUROPESE EN INTERNATIONALE SCÈNE

De nationale regulering van elektronische communicatie en postdiensten wordt in grote mate bepaald door de bakens die worden uitgezet op Europees niveau. De actieve participatie van het BIPT als nationale regulator in de betrokken Europese organisaties is dan ook van groot belang om de specifieke nationale omstandigheden naar voren te brengen, gelet op de grote impact die het werk van deze reguleringsorganisaties hebben op het Europees niveau.

Daarnaast treedt het BIPT ook op als vertegenwoordiger van de Belgische staat op Europees en internationaal vlak.

1.4.1. Europees optreden van het BIPT als regulator

BEREC & ERGP

BEREC. Het “Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie” of “Berec”, is opgericht bij een Europese verordening.⁷ Berec moet in zijn activiteiten de doelstellingen nastreven die in het Europees regelgevend kader voor telecommunicatie zijn opgenomen. Deze instantie draagt met name bij tot de ontwikkeling en betere werking van de interne markt voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten door te streven naar een consistente toepassing van het EU-regelgevingskader. Berec verricht zijn taken in samenwerking met de nationale regelgevende instanties (NRI's) en de Europese Commissie. Het moet niet enkel de samenwerking tussen NRI's onderling bevorderen, maar ook tussen de NRI's en de Europese Commissie.

Het BIPT heeft in 2019 deelgenomen aan de vier plenaire vergaderingen en volgt actief de verschillende Berec-werkgroepen. Berec heeft in de werkgroepen veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling van richtsnoeren die in uitvoering van het Europees Wetboek door de NRI's dienen toegepast te worden. Voorbeelden zijn de richtlijnen voor geografische onderzoeken van de implementatie van netwerken of de geplande update van de Berec-richtsnoeren inzake netneutraliteit.

Op 16 oktober 2019 heeft het 7^e Berec Stakeholder Forum plaatsgevonden te Brussel met als hoofdthema cybersecurity in het kader van 5G-netwerken. De stakeholders kregen ook de gelegenheid om hun mening te geven over het ontwerpwerkprogramma van Berec voor 2020 en over hun kijk op de toekomstige technologische ontwikkelingen in de digitale sector.

In 2019 werd de voorzitter van het BIPT, Michel Van Bellinghen, verkozen tot voorzitter van Berec voor 2021.

ERGP. De “European Regulators Group for Postal Services” is een overleg- en discussieorgaan tussen de postregulators en geeft adviezen aan de Europese Commissie op het gebied van postdiensten.

Jack Hamande, lid van de Raad van het BIPT, was de ERGP-vicevoorzitter 2019.

Het BIPT nam in 2019 actief deel aan de twee jaarlijkse plenaire vergaderingen en aan

⁷ Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) en het Bureau.



de vijf ERGP-werkgroepen (met als thema's "Future of the Regulatory Framework", "Regulatory Accounting", "Access Regulation", "Market Indicators" en "Cross-border parcel delivery"). De werkgroep "Market Indicators" wordt door het BIPT samen met de Portugese regulator, ANACOM, geleid. In 2019 heeft die groep twee externe ERGP-rapporten met de kernindicatoren m.b.t. de evolutie van de Europese postmarkt (cijfers 2018) gepubliceerd.

Op 18 september 2019 werd in Brussel het tweede ERGP-stakeholder forum georganiseerd met als titel: "The future regulation and its international dimension". Verder was er ook een externe open workshop van de ERGP op 28 november 2019 in Den Haag onder het thema: "Data driven regulation of postal markets". Tijdens dit open forum presenteerden het BIPT en ANACOM de ERGP-werkzaamheden van 2019 inzake postale indicatoren.

IRG & CERP

IRG. De "Independent Regulators Group" heeft 37 leden, allen telecomregulators. De IRG fungeert als facilitator voor de leden en biedt flexibele ondersteuning voor de vervulling van hun functie. Er wordt gewerkt aan verbetering van de samenwerking, wederzijdse bijstand en informatie-uitwisseling tussen de regulators. In 2019 organiseerde IRG twee workshops waaraan het BIPT deelnam, namelijk inzake artificiële intelligentie en glasvezeluitrol

CERP. Het "Europees Comité voor postregulering" of "CERP" zorgt voor een goede coördinatie tussen zijn leden en tracht de inachtneming van het «communautaire acquis» te bevorderen. Het BIPT treedt er in hoofdzaak op als regulator van de postsector. Het heeft o.m. deelgenomen aan de plenaire vergadering in Kopenhagen. De hoofdtaak van het CERP was de Europese voorbereiding van het buitengewoon congres in september 2019 en de Europese voorbereiding van de halfjaarlijkse UPU-raden.

1.4.2. BIPT als vertegenwoordiger van de Belgische Staat

Gespecialiseerde organisaties van de Verenigde Naties

ITU. De "Internationale Telecommunicatie Unie" of "ITU" is mondiaal bevoegd voor informatie- en communicatietechnologie.

De Wereldradioconferentie (WRC) is onderdeel van de ITU en beslist op wereldniveau over de toewijzing van radiofrequentiebanden. Het BIPT leidde de Belgische delegatie op de Wereldradioconferentie die plaatsvond in Sharm-el-Sheikh van 28 oktober tot 22 november 2019. Enkele resultaten van WRC-19 zijn:

- de identificatie van bijkomende banden voor internationale mobiele telecommunicatie (of "IMT") waardoor de ontwikkeling van mobiele 5G-netwerken verder voorbereid wordt;
- de identificatie van bijkomende frequentiebanden voor hooggelegen platformstations (of "HAPS"). Dit zijn luchtplatforms die zweven in de stratosfeer om telecommunicatie binnen een breed dekkinggebied mogelijk te maken met het oog op betaalbare breedbandtoegang in landelijke en afgelegen gebieden;
- de regelgeving voor wifinetwerken werd herzien om tegemoet te komen aan zowel



- binnen- als buitengebruik en aan de groeiende vraag naar draadloze toegangssystemen;
- het goedkeuren van een resolutie over spoorwegradiocommunicatiesystemen om te voldoen aan de behoeften van een hogesnelheidstreinomgeving;
- het goedkeuren van verbeterde mogelijkheden voor het Global Maritime Distress and Safety System (GMDSS)

UPU. De “Wereldpostvereniging” of “UPU” begeleidt onder andere de internationale postuitwisseling. De Wereldpostvereniging organiseerde eind september 2019 een buitengewoon congres in Genève om dringende hervormingen uit te voeren inzake de tarieven van het eindrechtensysteem voor kleine pakjes.⁸ Aanleiding was de intentie van de Verenigde Staten om de UPU te verlaten gezien de lage eindrechten die ontwikkelingslanden betalen voor de levering van kleine pakketten in Amerika. Het BIPT vertegenwoordigde er België. Voorafgaandelijk aan het congres werd België (BIPT), als covoorzitter van Comité 2 van de Administratieve Raad bevoegd voor eindrechten vanuit overheids perspectief, gevraagd om te zoeken naar een structurele oplossing voor deze kwestie. België (het BIPT), samen met Kenia, leidde de voorafgaande onderhandelingen en werd ook als vicevoorzitter van het buitengewoon UPU-congres aangeduid. De compromisoplossing werd met consensus aangenomen. Door deze structurele oplossing blijft de VS in de UPU.

Verder vertegenwoordigt het BIPT ook België in de Administratieve Raad van de Wereldpostvereniging waar het zich ook in 2019 toelegde op de ontwikkeling van de postregulering binnen de UPU. Daarnaast heeft België in het bijzonder aandacht voor goed bestuur bij de UPU en voor een eventuele bijsturing van het UPU-financieringsmodel. Het BIPT oefende zijn vierjarige mandaat (2017-2020) als lid van de Administratieve Raad van de Wereldpostvereniging verder uit.

De Keniaanse regulator en het BIPT vervullen samen het gemeenschappelijke vicevoorzitterschap van Comité 2 van de Administratieve Raad, dat zich enerzijds toelegt op de universele dienst (“USO, Regulatory Affairs and Postal Regulation”) en anderzijds op de algemene coördinatie van het halfjaarlijkse forum dat gewijd is aan de postale regulering. Onder leiding van de Belgische en Keniaanse regulator vonden in 2019 twee open fora plaats.

Normalisatie

ETSI. Het “Europees Normalisatie-instituut voor Telecommunicatie” organiseerde in april en november een algemene vergadering waar onder andere het beleid en de strategie werden bepaald. Het BIPT heeft ook de drie jaarlijkse vergaderingen bijgewoond van het technisch comité TC-ERM (ETSI Radio Matters), dat een groot aantal normen in verband met radiocommunicatie uitwerkt. Deze omvatten zowel de essentiële spectrumparameters als de parameters voor inachtneming van de elektromagnetische compatibiliteit.

CEN. Op postaal vlak is het BIPT actief binnen het “Europees Comité voor normalisatie”

⁸ Eindrechten zijn de vergoedingen die door de postale operator van het land van verzending verschuldigd zijn aan de postale operator van het land van bestemming ter compensatie van de kosten in verband met de behandeling van de brievenpostzendingen die in het land van bestemming ontvangen zijn.



of “CEN”. Het BIPT heeft twee plenaire vergaderingen bijgewoond van het technische comité CEN/TC, dat de postale kwaliteitsnormen op Europees niveau harmoniseert. Deze normalisatie is onontbeerlijk om de interoperabiliteit tussen de diverse nationale netwerken en een efficiënte postale universeledienstverlening in de Europese Unie te waarborgen.

Europese Commissie

COCOM. Het “Communications Committee” assisteert de Europese Commissie in haar uitvoerende taken inzake elektronische communicatie en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de EU-lidstaten. Het BIPT heeft als expert deelgenomen en meegewerkt aan de werkzaamheden van het COCOM.

PDC. Het “Postal Directive Committee” is de postale variant van het COCOM. Het BIPT volgt de werkzaamheden van dit comité en heeft de twee vergaderingen bijgewoond die vorig jaar georganiseerd werden. Het BIPT heeft er als medevoorzitter van de ERGP-werkgroep “Market Indicators” een gedetailleerde toelichting gegeven op de door de werkgroep verrichte studies.

RSPG/RSC. De “Radio Spectrum Policy Group” of “RSPG” is een high-level adviesgroep die de Europese Commissie bijstaat in de ontwikkeling van het radiospectrum.

Het “Radio Spectrum Committee” of “RSC” is verantwoordelijk voor specifieke technische maatregelen die nodig zijn om het radiospectrumbeleid te implementeren. Het bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door de Europese Commissie. Aangezien het radiospectrum en de bijbehorende aangelegenheden van nature de nationale grenzen overschrijden en rekening houdende met het streven naar een geharmoniseerd gebruik van het spectrum binnen Europa, worden de werkzaamheden van RSPG en RSC binnen het directoraat-generaal «Connect» van de Europese Commissie van nabij door het BIPT gevolgd. Voor de RSC- en RSPG-activiteiten wordt indien nodig een overleg georganiseerd met de gemeenschappen (die bevoegd zijn voor radio-omroep). Het RSC komt vier keer per jaar bijeen in Brussel in de gebouwen van de Commissie, terwijl de plenaire vergadering van de RSPG drie keer per jaar bijeenkomt. In 2019 nam de RSPG twee adviezen en twee rapporten aan.⁹ De werkzaamheden van het RSC hebben in 2019 geleid tot de aanneming van vier uitvoeringsbesluiten van de Europese Commissie.¹⁰

TCAM. Het “Telecommunications Conformity Assessment and Market Surveillance Committee” is een expertgroep inzake radioapparatuur waarin het BIPT België vertegenwoordigt.

⁹ SPG-advies over EU-coördinatie op ITU-R-radiocommunicatieconferenties van 30 januari 2019; RSPG-advies over de uitdagingen bij de implementatie van 5G (3e advies van RSPG over 5G) van 30 januari 2019; RSPG-rapport over Europese spectrumstrategie van 9 oktober 2019 en RSPG-rapport over «impact van de EECC op het werk van RSPG» van 30 januari 2019.

¹⁰ Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/1345 van de Commissie van 2 augustus 2019 tot wijziging van Besluit 2006/771/EG tot bijwerking van geharmoniseerde technische voorwaarden op het gebied van het gebruik van het radiospectrum voor kortereafstandsapparatuur; Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/784 van de Commissie van 14 mei 2019 betreffende de harmonisatie van de 24,25-27,5 GHz-frequentieband voor terrestrische systemen die draadloze breedband elektronische communicatiediensten in de Unie kunnen aanbieden; Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/785 van de Commissie van 14 mei 2019 betreffende de harmonisatie van het radiospectrum voor apparatuur die ultrabreedbandtechnologie in de Unie gebruikt en tot intrekking van Besluit 2007/131/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/235 van de Commissie van 24 januari 2019 tot wijziging van Beschikking 2008/411/EG wat betreft een actualisering van relevante technische voorwaarden voor de 3 400-3 800 MHz-frequentieband.



1.5. ORGANISATIE

Het BIPT wordt geleid door de Raad, samengesteld uit een voorzitter en drie leden.

Het organigram van het BIPT bevat negen horizontale diensten (de dienst Griffie, de dienst Communicatie, de dienst Budget en Financiën, de vertaaldienst, de dienst Internationale Betrekkingen, de dienst Informatica, de juridische dienst, de dienst Personeelsmanagement en de dienst Aankoop en Logistiek) en zes verticale diensten (de dienst Telecommarkt & Media, de dienst Controles, de dienst Netsec, dienst Toewijzingen, de dienst Consumenten en de dienst Postale Markt).

1.6. HET BIPT IN EEN NIEUW KLEEDJE



Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

Hoewel het BIPT zeker de nodige bekendheid geniet bij experts en belanghebbenden in de post- en telecomsector, is het BIPT minder bekend bij het ruimere publiek.

Dit blijkt onder meer uit de onderbenutting van de door het BIPT ontwikkelde tools (bestetarief, postale-puntenwebsite...) en de lage bezoekersaantallen van de consumentenwebsite. Consumentenbescherming en -voorlichting maken evenwel een belangrijk onderdeel uit van het takenpakket van het BIPT.

In 2018, toen het BIPT zijn 25 jaar vierde, werden de werkzaamheden rond rebranding opgestart. De rebranding ging gepaard met een communicatieplan, teneinde het BIPT ook bekend te maken bij een breder publiek opdat het BIPT ten volle kon waken over de gebruikersbelangen in de post- en telecomsector. De oefening resulteerde in 2019 in de lancering van een Facebookpagina én een nieuwe huisstijl met aangepast logo. Er werd geopteerd voor een moderner logo met frissere kleuren die ook doorgetrokken worden in de vormgeving van drukwerk, websites etc.

Het beeldmerk bestaat uit ronde, onderbroken vormen en staat symbool voor de verschillende functies en kenmerken van het BIPT, namelijk:

- het BIPT draagt dialoog en samenwerking hoog in het vaandel. Dit wordt weerspiegeld in de cirkels die elkaar vinden. Hierin houdt het BIPT steeds het midden tussen de verschillende partijen en houdt het een oog op het geheel;
- het wil inclusie bevorderen, wat wordt weergegeven in de cirkels;
- het nieuwe logo is levendig, het duidt op dynamiek en evolutie binnen sectoren die steeds in beweging zijn;



- de uitdeinende golven staan voor de positieve effecten die het BIPT tracht te brengen in de gereguleerde sectoren;
- het BIPT kijkt over de grenzen heen, we werken in een ruimere context, als een deel van een groter internationaal geheel;
- openheid en transparantie zijn fundamenteel, wat wordt vertaald in het samenspel tussen hol en vol.





De strategische doelstellingen van het BIPT zijn opgebouwd rond de strategische assen, zijnde concurrentie, gebruikers, schaarse middelen en efficiënte werking. Ze dienen als richtsnoer voor het werk van het BIPT.

De strategische doelstellingen worden verder gedetailleerd in het driejaarlijkse strategisch plan en worden uitgevoerd aan de hand van concrete projecten beschreven in de jaarlijkse werkplannen van het BIPT.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke concrete acties, los van het dagelijkse werk van het BIPT, ondernomen werden om aan de strategische doelstellingen te voldoen en wordt aldus een overzicht gegeven van de uitvoering van het werkplan 2019.

2.1. CONCURRENTIE

Het BIPT beoogt een duurzame concurrentie en investeringen bevorderen. Hierbij wordt aandacht besteed aan het stimuleren van innovatie.

2.1.1. Marktanalyse ter bevordering van concurrentie en investeringen

De marktanalyse in de sector van de elektronische communicatie bestaat uit het definiëren van relevante markten en eventueel de beoordeling van aanmerkelijke marktmacht in deze markten. Bij het bepalen van de “relevante markt” worden de producten of diensten van deze markt beschreven en wordt de geografische omvang ervan vastgesteld. Operatoren met aanmerkelijke marktmacht hebben een economische kracht die hen in staat stelt zich in belangrijke mate onafhankelijk te gedragen van de concurrenten, klanten en consumenten op de betrokken markt. Aan de operator met aanmerkelijke marktmacht legt het BIPT verplichtingen op in een marktanalysebesluit.

Zo onderscheidt het BIPT volgende markten die gereguleerd moeten worden conform de aanbeveling van de Europese Commissie van 2014:¹¹

- Markt 1: gespreksafgifte op de vaste nummers. Dit is de dienst die een vaste-telefonieoperator factureert aan andere (vaste/mobiele) operatoren wanneer deze een telefoonoproep laat eindigen op de vaste geografische nummers, 078-nummers of noodnummers van de operator in kwestie;
- Markt 2: mobiel-gespreksafgifte. Dit is de dienst die elke mobiele operator mag aanrekenen om een mobiel gesprek af te geven op zijn eigen nummers;
- Markt 3: breedbandinternetmarkt en markt voor omroepdiensten. Afhankelijk van het interconnectiepunt en het apparatuurgebruik worden twee vormen van wholesalebreedbanddiensten¹² onderscheiden: wholesalemarkt voor lokale toegang (markt 3a) en wholesalemarkt voor centrale toegang (markt 3b);
- Markt 4: hoogwaardige toegang op wholesaleniveau verzorgd op een vaste locatie.

De retailmarkt van de toegang tot het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie en met betrekking tot de wholesalemarkt van de gespreksopbouw op het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie (dit stemt overeen met markt 1 en 2 van de aanbeveling van de Europese Commissie van 2007¹³) werd herbekeken in het besluit van 9 juli 2019. Deze materie werd reeds behandeld in het BIPT-besluit van 7 december 2018. Dit besluit werd echter op grond van procedurele redenen vernietigd door het hof van beroep van Brussel op 12 juni 2019. Bij besluit van 9 juli 2019 werd het vernietigde besluit vernieuwd. Hierbij werd overgegaan tot een louter herstel van het initiële besluit. Het hof heeft immers niet de analyse an sich in vraag gesteld. De annulering was gebaseerd op het feit dat bepaalde procedurele stappen niet zouden zijn nageleefd bij de goedkeuring bij elektronische stemming van het marktanalysebesluit. Het BIPT nam dan ook inhoudelijk het geannuleerde marktanalysebesluit van 7 december 2018 over en oordeelde opnieuw dat Proximus voor deze markten niet langer kan beschouwd worden als operator met aanmerkelijke marktmacht. Bijgevolg werden de onderzochte markten gedereguleerd en werden de op Proximus rustende verplichtingen opgeheven.

De markt voor hoogwaardige toegang op wholesaleniveau verzorgd op een vaste locatie (dit is de huidige markt 4) werd in het besluit van 13 december 2019 geanalyseerd. Hoogwaardige diensten onderscheiden zich van de “standaard”-breedbanddiensten door karakteristieken zoals een “dedicated” verbinding, een symmetrische bitsnelheid of een heel laag pakketverlies. De diensten worden over koper- en glasvezelnetwerken geleverd, hetzij rechtstreeks aan zakelijke klanten, hetzij aan concurrerende operatoren die de diensten vervolgens zelf aanbieden aan bedrijven. Het BIPT bevestigde dat Proximus op die markt nog altijd een dominante positie bekleedt en legde de onderneming maatregelen op om de concurrentie te stimuleren. Het BIPT hield in de oefening wel rekening met het feit dat er al verscheidene infrastructures aanwezig zijn in bepaalde delen van het land.

11 Indeling conform de lijst bij de Aanbeveling van de Commissie van 9 oktober 2014 betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische-communicatiesector die aan regelgeving ex ante kunnen worden onderworpen overeenkomstig Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, PB van 11.10.2014, nr. L 295/79.

12 D.w.z. de verkoop van de breedbanddienst aan andere operatoren.

13 De aanbeveling van de Europese Commissie van 2007 voorzag nog in de reglementering van de retailmarkt voor toegang tot het vaste telefoonnet, en de wholesalemarkt voor gespreksopbouw op het vaste telefoonnet. Deze werden niet langer opgenomen in de lijst bij de aanbeveling van 2014 betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische-communicatiesector.



Deze werden in kaart gebracht. Op basis daarvan heeft het BIPT een honderdtal zones bepaald (op iets minder dan 600) waar twee alternatieve operatoren voldoende aanwezig zijn naast Proximus. In deze zones zal Proximus nog altijd toegang moeten verlenen tot zijn netwerk, maar is het er niet meer onderworpen aan prijscontrole, behalve voor de toegang tot de kabelgoten.

Kostenmodellen. De operatoren moeten billijke prijzen hanteren voor hun diensten inzake wholesaletoeegang tot omroep en tot breedband, wat zal gecontroleerd worden met behulp van een bottom-up LRIC-kostenmodel¹⁴ dat de kosten van een efficiënte operator weerspiegelt. De kostenmodellen worden gebruikt om de tarieven van de voormelde maandelijkse huurprijzen en enige heffingen vast te stellen. In deze context ontwikkelt het BIPT kostenmodellen voor toegang tot de netwerken van de kabeloperatoren en het FTTH¹⁵-netwerk van Proximus. Wat betreft kabel organiseerde het BIPT van 5 juli 2019 tot 6 september 2019 een raadpleging over het ontwerpbesluit betreffende de maandelijkse tarieven voor de wholesaletoeegang tot de netwerken van de kabeloperatoren.

2.1.2. Evenwichtige referentie-aanbiedingen

Operatoren met een aanmerkelijke marktmacht zijn verplicht een referentieaanbod uit te werken op basis waarvan aan andere operatoren toegang verleend wordt tot hun infrastructuur. Het referentieaanbod beschrijft het geheel van opties voor toegang en bijbehorende diensten, de voorwaarden voor levering van de diensten, de rechten en plichten van de aanbieder en de gebruiker, het geheel van ingevoerde processen en tools, en de tarieven voor de huur van lijnen en de diensten die de operator in kwestie moet aanbieden.

In het besluit van de CRC¹⁶ van 29 juni 2018 m.b.t. de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep worden aan de operatoren met een machtspositie verscheidene nieuwe verplichtingen opgelegd. Maatregelen zoals de verdere openstelling van alle netwerken (inclusief glasvezel), de verlaging van de wholesaletarieven, nieuwe toegangsvoorwaarden (bijv. toegang tot 'internet only') en een aansporing om te investeren in de witte zones, moeten de concurrentie op deze markten verhogen. Het BIPT zag in 2019 toe op de tijdige en correcte implementatie van deze verplichtingen, met inbegrip van de vereiste aanpassing van de referentieaanbiedingen.

In 2019 nam het BIPT diverse referentie-aanbiedingen van Proximus onder de loep:

- het referentie-aanbod voor VoIP¹⁷-interconnectie van Proximus (ook "PRIO" genaamd).
- Het BIPT organiseerde een voorafgaande raadpleging over het referentieaanbod van 20 februari 2019 tot 13 maart 2019. Het BIPT stelde hierop een ontwerpbesluit op waarin het aanbod van Proximus werd geëvalueerd en de nodige wijzigingen werden voorgesteld. De raadpleging over het ontwerpbesluit werd afgesloten op 1 oktober 2019.

14 LRIC of "long run incremental cost": in een dergelijk kostenmodel worden kosten berekend op basis van toekomstige incrementele kosten op lange termijn. LRIC-modellen houden alleen rekening met kosten die het gevolg zijn van een vastgestelde stijging (increment).

15 FTTH staat voor "fibre to the home", dit is een type netwerkaansluiting dat gebaseerd is op glasvezel tot in de huiskamer.

16 CRC: de Conferentie van telecommunicatie- en mediaregulatoren, namelijk het BIPT, de CSA, de Medienrat en de VRM.

17 VoIP staat voor "Voice over IP", of het transporteren van spraak over elektronische communicatienetwerken gebruikmakende van het internet protocol.



- de analyse van het referentieaanbod van Proximus voor ontbundelde¹⁸- en bitstreamtoegang¹⁹ tot het koperen aansluitnetwerk werd voor raadpleging voorgelegd van 9 mei 2019 tot 13 juni 2019. De nieuwe aanbiedingen komen er wegens significante wijzigingen van de bestaande referentieaanbiedingen, die hoofdzakelijk zijn ingegeven door veranderingen in de IT-systemen van Proximus. Dit ontwerpbesluit heeft betrekking op de volgende referentieaanbiedingen van Proximus:

- 1) BRUO: “Belgacom Reference Unbundling Offer”, dit betreft de ontbundelde toegang tot het koperen aansluitnetwerk;
- 2) Bitstream xDSL: dit betreft de bitstreamtoegang tot het koperen aansluitnetwerk. Het gaat om het vroegere “BROBA” (Belgacom Reference Offer Bitstream Access voor de ADSL/SDSL-toegang) en “WBA VDSL2” (Wholesale Broadband Access VDSL2 voor de VDSL-toegang). De nieuwe versie van het referentieaanbod voor bitstreamtoegang tot het koperen aansluitnetwerk kreeg een nieuwe naam “Bitstream xDSL” en vervangt aldus de twee vroegere aanbiedingen: “BROBA” en “WBA VDSL2”.

- nieuwe of gewijzigde referentieaanbiedingen voor virtuele lokale ontbundeling, multicast²⁰ en bitstream op glasvezel van Proximus moeten conform het besluit van de CRC van 29 juni 2018 aangaande de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep, aan het BIPT bezorgd worden binnen 6 maanden na publicatie. Het ontwerpbesluit van het BIPT aangaande het referentieaanbod van Proximus voor bitstreamtoegang tot het glasvezelaansluitnetwerk (ook “Bitstream Fiber GPON” genaamd) werd van 4 juli 2019 tot 16 augustus 2019 voor raadpleging aan de sector voorgelegd.

Referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren. De Conferentie van Regulators van de elektronische-communicatiesector (CRC) oordeelde in het besluit van 29 juni 2018 m.b.t. de analyse van de breedband- en omroepmarkten dat de kabeloperatoren een sterke machtspositie op de markt voor centrale toegang en de wholesalemarkt voor toegang tot omroep hadden waardoor hun een reeks bijbehorende maatregelen, waaronder het opstellen van een referentieaanbod, werden opgelegd. Op 22 januari 2019 organiseerde het BIPT drie voorafgaande raadplegingen inzake de referentieaanbiedingen voor bitstreamtoegang en doorverkoop van televisiediensten van de kabeloperatoren Brutélé, Nethys en Telenet, die telkens liepen tot 19 februari 2019.

2.1.3. Tarieven conform de kosten van een efficiënte operator

De tariefvoorwaarden van de referentieaanbiedingen bevatten twee grote categorieën van tarieven:

- enige heffingen (of “one-time fees”) vergoeden de specifieke technische diensten zoals de activering van de dienst of de installatie door een technicus;
- maandelijkse huurprijzen (of “rental fees”) vergoeden de historische operator voor het gebruik van bijvoorbeeld het aansluitnetwerk.

Het BIPT kan de berekeningswijze van deze tarieven aanpassen of wijzigen om te garanderen dat deze conform de operationele en financiële werkelijkheid van een

18 Ontbundeling van het aansluitnet maakt het mogelijk om elektronische-communicatiediensten aan te bieden via het koperpaar dat zorgt voor de verbinding tussen de gebruiker en de lokale centrales van Proximus.

19 Bitstreamtoegang maakt het mogelijk om elektronische-communicatiediensten aan te bieden vanaf een centraal toegangspunt, via het netwerk van Proximus of dat van de kabeloperatoren

20 “Multicast” is de functionaliteit om digitale televisie te leveren.



efficiënte operator is.

Enige heffingen. In 2019 werden de enige heffingen van de referentieaanbiedingen BRUO en Bitstream xDSL van Proximus aangepast. Tegelijk werd de maandelijkse huurprijs “ISLA Repair” herzien.²¹ De raadpleging van het ontwerpbesluit dienaangaande liep van 3 juni 2019 tot 18 juli 2019.

Maandelijks huurprijzen. Het referentieaanbod van de kabeloperatoren betreft onder meer de tarieven voor centrale toegang tot de kabelnetten, en de toegang tot het digitale- en analoge-tv-aanbod van de kabeloperatoren. Deze werden geanalyseerd in het ontwerpbesluit van het BIPT betreffende de maandelijkse tarieven voor de wholesaletoegang tot de netwerken van de kabeloperatoren waarvoor van 5 juli tot 6 september een raadpleging liep. Dit besluit betreft enkel de rental fees voor wholesaletoegang tot de netwerken van de kabeloperatoren. De one-time fees op het netwerk van de kabeloperatoren zullen deel uitmaken van een afzonderlijk besluit van het BIPT.

WACC. Om te bepalen welk maximaal rendement op de gedane investering een operator met sterke machtspositie in rekening kan brengen bij het aanbieden van gereguleerde diensten wordt de WACC-formule (Weighted Average Cost of Capital of gewogen gemiddelde kapitaalkosten) gebruikt. Het besluit van 23 juli 2019 betreffende de kapitaalkosten (WACC) voor de operatoren met een sterke machtspositie in België heft het voorgaande besluit van 26 februari 2015 op. Het besluit van 23 juli 2019 stelt de kapitaalkosten die in de referentieaanbiedingen van de vaste operatoren met een sterke machtspositie moeten worden gehanteerd voor 2019 vast op 7,12% voor een legacy (VDSL-)netwerk, 8,77% voor een FTTH-netwerk, 7,39% voor een kabelnetwerk. De kapitaalkosten die moeten worden gebruikt om de afgifftarieven voor mobiele gesprekken van de verschillende gereguleerde operatoren te bepalen, worden vastgesteld op 8,35% voor 2019.

De waarden vanaf 2020 liggen iets lager door een hervorming van de vennootschapsbelasting (25% in 2020 ten opzichte van 29,6% in 2019).

De nieuwe WACC-waarden voor kabel en FTTH zullen gebruikt worden in de toekomstige respectievelijke tariefbesluiten..

2.1.4. Marktobservatie in de post-en telecomsector

Postobservatorium. Het postobservatorium werd in het leven geroepen om de kennis van de markt te vergroten en de ontwikkelingen in de postsector te volgen aan de hand van bevattelijke grafieken (<https://www.bipt.be/operators/evolutie-van-de-inkomsten-van-postsector>). Het geeft de postsector weer aan de hand van economische gegevens zoals marktaandeel, data inzake tewerkstelling en investeringen, volumes, inkomsten...

²¹ “ISLA Repair” staat voor “Improved SLA (ISLA) Repair”. Alternatieve operatoren die intekenen op een breedbandtoegangs-aanbod kunnen van deze optie gebruikmaken. Mits betaling van een maandelijkse huurprijs krijgt de alternatieve operator dan een snellere dienstverlening bij technische storing. Concreet beoogt het BIPT in het ontwerpbesluit, naast de ISLA Repair maandelijkse huurprijs, de Proximustarieven van de volgende activiteiten te herzien: activatie van een nieuwe lijn; migratie van een bestaande lijn; SNA-kosten (“SNA” staat voor “small network adaptation” – kosten die worden aangerekend als de activering van een breedbandtoegangsdienst de installatie van een nieuwe fysieke verbinding met het toegangsnetwerk van Proximus vereist); “Useless End-user visit” (specifieke tarifiering wanneer de technicus van Proximus zich tevergeefs bij de eindgebruiker heeft begeven om een reden waarvoor Proximus niet verantwoordelijk is, zoals een afwezige klant) en “Wrongful Repair Request” (als de alternatieve operator een probleem vaststelt bij de breedbandtoegangsdiensten die hij verstrekt aan zijn klanten en hiervoor een ticket indient bij Proximus en nadien wordt vastgesteld dat de oorzaak ervan niet onder de verantwoordelijkheid van Proximus valt).

De informatie gaat terug tot 2010 en maakt het mogelijk de marktevolutie aan de hand van betrouwbare gegevens te documenteren (zie verder 3.2.3.).

Netneutraliteit. Het jaarlijks verslag betreffende het toezicht op netneutraliteit werd voor de derde keer gepubliceerd op 10 juli 2019. Dit verslag kadert in de controle op de naleving van Verordening 2015/2120. Het verslag geeft een overzicht van de ontwikkelingen inzake zero rating op de markt in de periode tussen 1 mei 2018 en 30 april 2019.²² Slechts in twee zero-rating gevallen (zero-rating bij Epic en bij wedstrijden van de Rode Duivels tijdens het WK 2018) meende het BIPT te moeten ingrijpen. Er werden in de gemonitorde periode geen gevallen van blokkeringen van diensten of applicaties in het netwerk vastgesteld. Tevens is gebleken dat op het vlak van de keuzemogelijkheden van de eindgebruikers de inbegrepen mobiele datavolumes in de aangeboden tariefplannen opnieuw groter zijn geworden. Het BIPT concludeerde dat globaal genomen er geen grote redenen tot bezorgdheid zijn in België op het vlak van open-internettoegang.

Telecomprijzen. In de internationale prijzenstudie, gepubliceerd op 23 december 2019, werd het prijsniveau van de Belgische telecomproducten vergeleken met deze in Nederland, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk. De studie is een momentopname, gebaseerd op de tariefplannen die in augustus aan particuliere klanten werden aangeboden. Het vergelijkt de prijzen van standalone breedbandinternet (hoog en gemiddeld verbruik), triple play (internet + tv + vaste telefonie, gemiddeld en hoog internetgebruik), quadruple play (internet + tv + vaste telefonie + mobiele telefonie, gemiddeld en hoog mobiel verbruik), mobiele telefonie postpaid en vaste telefonie, beide met diverse gebruikersprofielen.

Universele dienst. Een stand van zaken betreffende de universele dienst inzake elektronische communicatie werd gepubliceerd middels de mededeling van de Raad van 27 december 2019 met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied 2019. Het BIPT concludeerde dat de opheffing van de universeledienstverplichtingen betreffende de openbare betaaltelefoons, de universele telefoongidsen en inlichtingendiensten geen beduidende invloed heeft gehad op het niveau van bescherming dat de eindgebruiker geniet in het kader van de universele dienst. Het feit dat geen enkele aanbieder is aangewezen voor de verstrekking van het geografische element van de universele dienst, heeft geen aanwijsbare invloed gehad op de beschikbaarheid, het prijsniveau en de kwaliteit van de diensten in kwestie. Evenwel werd gewezen op het feit dat de snelheid voor functionele internettoegang - die momenteel is vastgesteld op 1 Mbps alle dagen van het jaar, op alle uren van de dag, behalve tijdens een maximumperiode van een uur per dag - zal moeten worden herbekeken naar aanleiding van de omzetting van het Europees Wetboek. In de mededeling wordt eveneens gewezen op de gebrekkige benutting van het sociaal tarief²³ (zie verder 4.1.). Het BIPT pleit voor een volledige herziening van het sociaal tarief, met de nadruk op een minder complexe, transparante en verstaanbare wetgeving.

²² Bij zero rating telt een Internet Service Provider het dataverkeer van een specifieke toepassing of categorie van toepassingen niet mee voor het bereiken van de algemene datalimiet. Dit resulteert in gratis of goedkopere data voor deze specifieke toepassing of categorie van toepassingen.

²³ Het sociaal tarief inzake elektronische communicatie behelst de toewijzing van tariefkortingen voor vaste telefonie en vast internet ten belope van 40% op het abonnement (max. 8,4 euro) en een korting van 3,1 euro op de belkosten. Het tarief wordt op aanvraag toegekend aan bepaalde in de wet vastgestelde kwetsbare gebruikers nadat het BIPT de toekenningsvoorwaarden heeft geverifieerd.



2.1.5. Innovatieve dienstverlening ondersteunen

E-commerce vanuit postaal perspectief. Verordening (EU) 2018/644 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten heeft als doel de intra-Europese e-commerce verder te ondersteunen. De Europese wetgever wil dit doen door meer transparantie te brengen in de tarieven voor bepaalde grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten en de beoordeling daarvan. Om de doelstellingen van de verordening te verwezenlijken is een belangrijke rol weggelegd voor het BIPT. Vooreerst moet het BIPT de in de verordening bepaalde informatie verzamelen bij de aanbieders van pakketbezorgdiensten. Daarvoor moeten alle Belgische aanbieders van Europese pakketbezorgdiensten zich éénmalig registreren op de BIPT-website, waar ze de nodige basisinformatie invullen. De grotere aanbieders, zij die het voorbije jaar gemiddeld 50 of meer werknemers in dienst hebben gehad of in meerdere EU-landen gevestigd zijn, bezorgen daarnaast ook jaarlijks statistische gegevens aan het BIPT en moeten ook voor een selectie van postale producten tarieven ingeven op een door de Europese Commissie opgestelde webtool.

Daarnaast analyseert het BIPT op basis van de verordening de prijszetting van de aanbieder van de universele dienst, bpost, om mogelijke onredelijk hoge tarieven te identificeren. Deze oefening werd voor het eerst gemaakt in de BIPT-mededeling van 8 november 2019. Nadat de Europese Commissie, op basis van een filtermechanisme, 175 bpost-tarieven selecteerde uit een totaal van 450, bekeek het BIPT of deze op basis van verschillende factoren zoals vergelijkbare tarieven van binnenlandse concurrenten en andere Europese aanbieders van de universele dienst, bilaterale volumes en relevante kosten, redelijk geprijsd zijn. Het BIPT stelde vast dat verdere informatie over de marges op de totaliteit van de uitgaande zendingen van bpost nodig is. Het BIPT bekijkt met bpost hoe de informatie kan opgeleverd worden.

Ter ondersteuning van het vertrouwen van de consument in e-commercediensten, bundelde het BIPT veel gestelde vragen inzake e-commerce (<https://www.bipt.be/consumenten/e-commerce>). Het BIPT geeft er een antwoord op kwesties rond douanerechten, het volgen van zendingen, aansprakelijkheid voor beschadigde pakjes enz.

Productkwalificatie. Of een dienst al dan niet tot de universeledienstverplichtingen van bpost behoort is een vraag die o.m. voor de berekening van de nettokosten van de universele dienst van belang is. De lijst van producten en diensten van de aanbieder van de universele postdienst wordt per categorie (universele dienst, openbare dienst of commercieel product/dienst) jaarlijks aan het BIPT ter goedkeuring verstrekt. Het BIPT deelt de goedkeuring vervolgens mee aan de auditeur van de rekeningen van de universele-dienstaanbieder.

In 2019 gebeurde dit bij besluit van 29 oktober 2019 betreffende de oplijsting en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeldienstaanbieder voor het jaar 2017. Het besluit betreffende het jaar 2018 dateert van 23 december 2019.



2.2. GEBRUIKERS

Het BIPT wil bijdragen tot transparante informatie aan de gebruikers en sociale inclusie bevorderen.

Het zorgt voor een betrouwbare omgeving om het consumentenvertrouwen veilig te stellen.

2.2.1. De geïnformeerde consument: vergelijken en kiezen

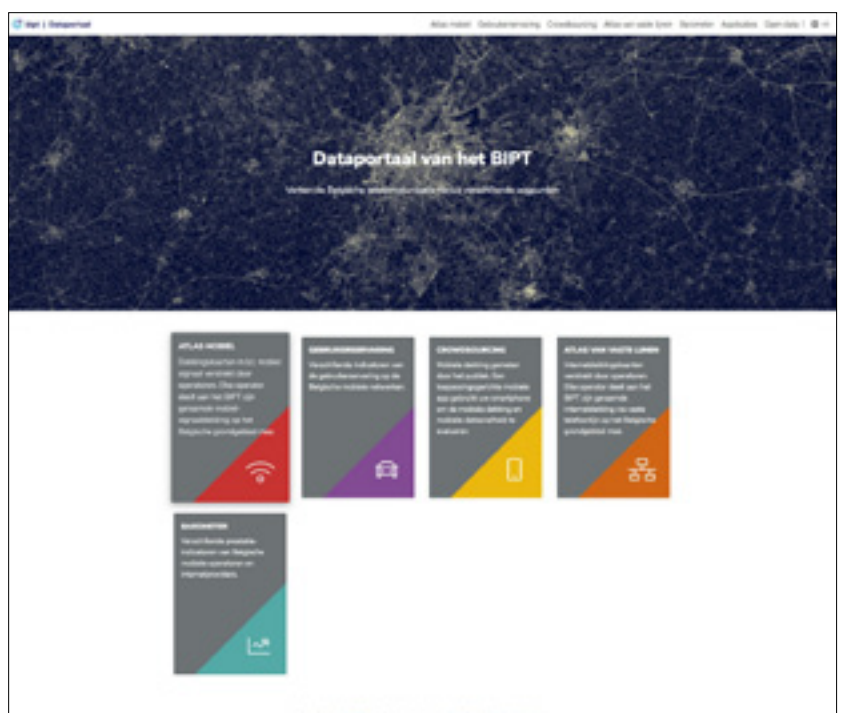
Bestetarief.

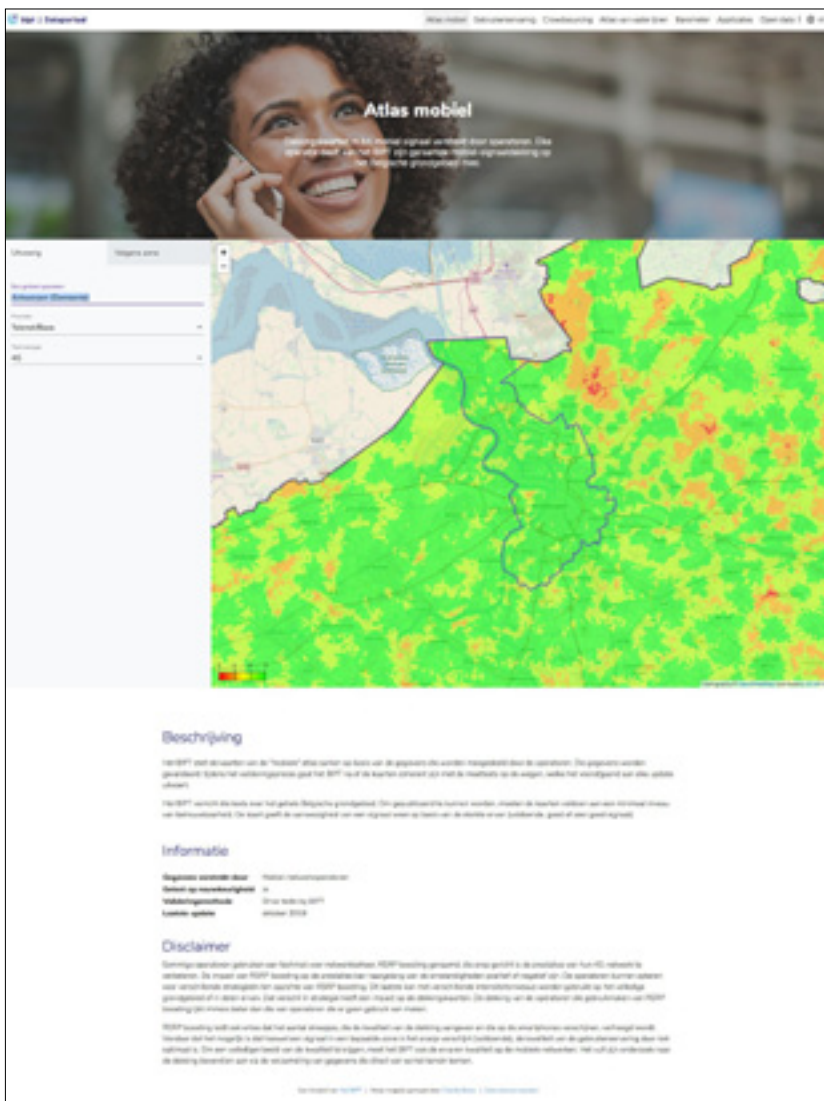
Deze tariefvergelijker bevat alle tariefplannen van operatoren voor elektronische communicatie actief op de Belgische particuliere markt. De tarieven van de gecommmercialiseerde aanbiedingen voor mobiele en vaste telefonie en internet, alsook voor bundels, worden er op objectieve wijze vergeleken. Zo kan de consument het

voordeligste tariefplan vinden dat het best aansluit bij zijn verbruik of behoeften. Om het gebruik van het tariefvergelijkingprogramma nog te vereenvoudigen, werd vorig jaar besloten de optie van de automatische berekening toe te voegen. In dat geval worden de reële verbruiksgegevens, beschikbaar in de klantenzone van de operator, automatisch overgebracht in de velden van de tariefvergelijker. Ook de module “bundels” is aangepast om de “gezins”-bundels waarin verschillende simkaarten vervat zijn te kunnen vergelijken. De vernieuwde tariefvergelijker werd begin april 2020 beschikbaar gesteld.



Dataportaal. In 2019 stelde het BIPT het onlinedataportaal “www.bipt-data.be” voor. Naast de reeds bekende kwaliteitsbarometer en de atlas van de vaste en mobiele netwerken, introduceerde het BIPT in het dataportaal tevens een overzicht van de verschillende indicatoren die de gebruikerservaring op de Belgische mobiele netwerken weergeven en de resultaten van de crowdsourcing-app “BIPT speedtest”.





De kwaliteitsbarometer geeft via verschillende indicatoren inzicht in de prestaties van de aanbieders van elektronische-communicatiediensten. Deze werden ook in 2019 geüpdatet en kunnen geraadpleegd worden op www.bipt-data.be.

Dekaart van de vaste netwerken toont aan dat in 2019 97% van de huishoudens toegang hadden tot 100 Mbps via de vaste netwerken. Er restten echter 43.000 huishoudens zonder toegang tot 30 Mbps in België. Deze bevinden zich in de provincies Luik, Namen en Henegouwen.

De mobiele atlaskaarten werden verfijnd. Terwijl de kaarten in het verleden louter de aanwezigheid van een signaal weergaven buiten gebouwen, geven de nieuwe

kaarten nu ook de sterkte van het signaal weer aan de hand van een kleurencode.

De laatste update dateert van oktober 2019. De cijfers tonen aan dat gebruikers voortaan 4G buitenshuis kunnen gebruiken op 97% van het grondgebied. Dat cijfer daalt naar 87% van het grondgebied wanneer de gebruiker zich binnen in een gebouw bevindt. In sommige landelijke gemeenten nabij de Duitse grens hebben de gebruikers echter soms moeite om 4G-toegang te verkrijgen.

Een goede dienstkwaliteit is echter niet enkel afhankelijk van het bereik. Andere factoren zoals de routing van het IP-verkeer, de manier waarop een operator investeert in zijn netwerk en de configuratie ervan spelen een grote rol. Om de kwaliteit van de ervaring van de gebruikers op de drie mobiele netwerken objectief te vergelijken heeft het BIPT een meetcampagne op de weg gelanceerd. De studie, uitgevoerd door de consultant Commsquare, vergelijkt de drie mobiele operatoren aan de hand van 17 kwaliteitsindicatoren. Deze oefening werd voor het eerst gemaakt in september 2018 en herhaald in oktober 2019. De studie toont ook dat de operatoren vergelijkbare kwaliteitsniveaus hebben, elk met hun eigen troeven.

Speedtest. De objectieve vergelijking door Commsquare werd aangevuld met de bevindingen van de individuele gebruiker, verzameld via de speedtest-applicatie van het BIPT. De BIPT-speedtest werd ontwikkeld in samenwerking met experts van de



universiteit van Namen en de start-up Charlie Bravo. Het stelt de gebruikers in staat om de dekkingskwaliteit bij hen in de buurt te meten waarna het BIPT de op anonieme wijze vergaarde data centraliseert.

Postaal punt. De website postaalpunt.be van het BIPT bevat zowel een overzicht van alle bemande punten, brievenbussen als pakketautomaten in België. In 2019 werden een aantal functionaliteiten toegevoegd. Zo kan verder gepreciseerd worden binnen welke straal rondom de geolocatie of straat men wenst te zoeken, of kan een opzoeking gedaan worden aan de hand van de gewenste dienstverlening of operator. De tool biedt tevens de mogelijkheid om van dichtbij de netwerkevolutie in detail te volgen (zie verder 3.2.2.).

2.2.2. Een betrouwbare omgeving garanderen

Veiligheidsincidenten. Krachtens de telecomwet is het BIPT als autoriteit bevoegd voor het toezicht op de netwerkveiligheid bij de telecomoperatoren. De kennisgeving van veiligheidsincidenten vormt een belangrijke pijler van deze supervisie.

De telecomoperatoren stellen het BIPT in kennis van veiligheidsincidenten met een belangrijke impact op hun netwerken en diensten. Jaarlijks wordt een beknopt verslag daarvan door het BIPT bezorgd aan de Europese Commissie en ENISA.²⁴

Operatoren zijn verplicht om risicoanalyses uit te voeren voor de veiligheid van het netwerk en op basis hiervan gepaste maatregelen te nemen om de risico's te beperken. In samenwerking met de Luxemburgse regulator, ILR (Institut Luxembourgeois de Régulation), wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een webplatform waarin de operatoren hun risicoanalyses kunnen invoeren. Hierdoor zal het BIPT op geautomatiseerde en gestructureerde wijze nuttige informatie inzake netwerkveiligheid kunnen verzamelen om potentiële risico's te identificeren. Verwacht wordt dat de tool in 2020 operationeel zal zijn.

Inspectie kritieke infrastructuren. Een "kritieke infrastructuur" is een installatie, systeem of een deel daarvan, van federaal belang, die of dat van essentieel belang is voor het behoud van vitale maatschappelijke functies, de gezondheid, de veiligheid, de beveiliging, de economische welvaart of het maatschappelijk welzijn, en waarvan de verstoring van de werking of de vernietiging een aanzienlijke weerslag zou hebben doordat die functies ontregeld zouden raken.²⁵ Bepaalde telecommunicatieoperatoren zijn vitale bedrijven die kritieke infrastructuur beheren. Het BIPT is aangewezen als inspectiedienst voor de elektronische-communicatiesector in het kader van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

Het inspectieteam van het BIPT verricht jaarlijks controles in het kader van deze wet.

Van de controles worden inspectieverslagen voor intern gebruik opgesteld op basis waarvan aanbevelingen of instructies gegeven worden.

²⁴ ENISA staat voor "European Union Agency for Cybersecurity". De [geaggregeerde analyse](#) van de gerapporteerde veiligheidsincidenten en de [visuele analyse tool](#) zijn vrij beschikbaar.

²⁵ Definitie in artikel 3,4° van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.



Fraude tegengaan. Ook in 2019 kreeg het BIPT diverse meldingen van wangirifraude en phishing. Bij wangirifraude krijgt de gebruiker een zeer korte telefonische oproep van een onbekend buitenlands nummer. In realiteit gaat het om een duur betaalnummer en wie terugbelt krijgt tientallen euro's belkosten aangerekend. Phishing bestaat niet enkel uit onlineoplichting met berichten of websites. Soms worden slachtoffers ook gecontacteerd via telefoon of sms met als doel persoonlijke gegevens, zoals gebruikersnaam, wachtwoord, kredietkaartnummer etc., te ontfutselen om te misbruiken.

Het BIPT verkrijgt via een continu proces de fraudemeldingen van de operatoren en deelt deze met de andere operatoren zodat al de operatoren deze nummers ook kunnen blokkeren. Zo werden over heel het jaar 2019 in totaal 1401 nummers gemeld (meerdere nummers kunnen in één melding vervat zitten), waarvan de meesten werden geblokkeerd.

Afschakelplan. Ook in 2019 monitorde het BIPT de gevolgen van mogelijke elektriciteitsschaarste. De activering van het afschakelingsplan beïnvloedt immers rechtstreeks de elektronische communicatie met een potentiële onderbreking van onder andere de telefoondienst tot gevolg. Het BIPT waakt er in het bijzonder over dat bij de afschakeling van het elektriciteitsnet alles in het werk wordt gesteld om in de mate van het mogelijke in de 4 uur na de afschakeling een telefonische spraakoproep via de mobiele netwerken naar de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden mogelijk te maken door middel van het noodnummer 112. Daartoe bekijkt het BIPT onder meer van welke basisstations de autonomie moet worden versterkt.

2.2.3. Volgen van consumentenbehoeften en -gedrag

Consumentenstudie postale markt. Het BIPT verricht op regelmatige wijze onderzoek naar de postale gebruikers. In het verleden opteerde het BIPT voor een kwantitatieve studie waarbij een statistische enquête werd uitgevoerd (dit gebeurde in 2006, 2009, 2013 en 2015) of een kwalitatieve studie (in 2016), om eventueel gewijzigde behoeften van gebruikers en bepaalde trends in kaart te brengen. In 2019 werden beide benaderingen gebundeld. Er werd een aanbesteding uitgeschreven voor een "mixed method"-onderzoeksstrategie die niet enkel consumentengedrag maar ook de perceptie, de preferenties en de behoeften van postale gebruikers in kaart brengt voor de verschillende segmenten van de Belgische postmarkt. Het onderzoeksbureau Ipsos werd geselecteerd. De studie omvat een kwalitatief gedeelte met focusgroepen en face-to-face-interviews en een kwantitatief gedeelte (statistisch representatieve enquête). Er zal één allesomvattend rapport opgeleverd worden tegen uiterlijk het eerste kwartaal van 2021.

Elasticiteitenstudie aangaande postale producten. Het BIPT voerde in maart 2016 een eerste elasticiteitenstudie uit om na te gaan hoe wijzigingen in de prijs of bedelingsfrequentie het consumentengedrag in de postsector beïnvloeden. Deze info is voor het BIPT essentieel om de leefbaarheid van de universele dienst te volgen en onontbeerlijk voor de jaarlijkse verificatie van eventuele nettokosten van de universeledienstverlening.

Om rekening te kunnen houden met de evolutie van de sector en de gewijzigde voorkeuren van de gebruiker, werd in 2019 opnieuw een elasticiteitenstudie opgezet. Deze is ruimer opgevat dan de eerste studie. In 2019 werd de bevraging van particulieren, zelfstandigen, kmo's, grote ondernemingen en openbare diensten aangevuld met een literatuurstudie en werd ook de input van de operatoren bpost, PostNL en TBC Post gevraagd. De studie zal



in het tweede trimester van 2020 gepubliceerd worden.

Klantentevredenheid bpost. bpost verricht jaarlijks een klantentevredenheidsenquête onder controle van het BIPT. De resultaten worden aan het BIPT meegedeeld samen met een actieplan voor de verbetering van de pijnpunten die in de meting werden aangeduid. In het advies van 13 december 2019 analyseerde het BIPT het verbeteringsplan 2018 en het actieplan 2019 van bpost naar aanleiding van de klantentevredenheidsenquête 2018. Uit de meting van de klantentevredenheid van 2018 blijkt dat klantentevredenheid voor de particulieren eerder stabiel is, maar die van de ondernemingen is significant verminderd. Voor wat betreft 2018 werden de actiepunten grotendeels uitgevoerd. Het actieplan 2019 rust op vier pijlers, namelijk: de stem van de klant, de producten en processen, de contactpunten met de klant en het personeel en engagement. Het BIPT verstrekte een gunstig advies wat betreft de verwezenlijking van het actieplan 2018 en de maatregelen voor verbetering in het actieplan 2019.

Consumentenstudie. Ook in 2019 onderzocht het BIPT de werking van de elektronische-communicatiemarkt in België vanuit het standpunt van de consument. Het onderzoek, gepubliceerd op 2 oktober 2019, peilde naar het gedrag van de gebruikers, of men voldoende geïnformeerd is en of men hiervoor ook over de nodige middelen beschikt. De enquête leert dat gebruikers in stijgende mate opteren voor internetdiensten en de meer traditionele diensten links laten liggen. De gemiddelde tevredenheidsscores inzake de dienstverlening voor de verschillende diensten liggen dicht bij elkaar en variëren op een schaal van 5 van 3.3 (vast internet) tot 3.5 (mobiele telefonie). Wat betreft de tevredenheid over tarieven toont de enquête aan dat er voor vast internet duidelijk opnieuw minder 'tevreden' of 'zeer tevreden' klanten zijn. Desondanks blijkt dat slechts 11% overstapte naar een andere vaste operator.

2.2.4. Veilige radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur

RED-Richtlijn. Op alle apparatuur die radiogolven kan uitzenden of ontvangen is de "Radio Equipment Directive" of "RED"²⁶ van toepassing. Deze richtlijn eist dat de apparatuur voldoet aan essentiële gezondheids- en veiligheidseisen en geen schadelijke storingen veroorzaakt. Apparatuur die hieraan voldoet krijgt een CE-markering, zowel op het toestel zelf als op de verpakking. Er moet ook een

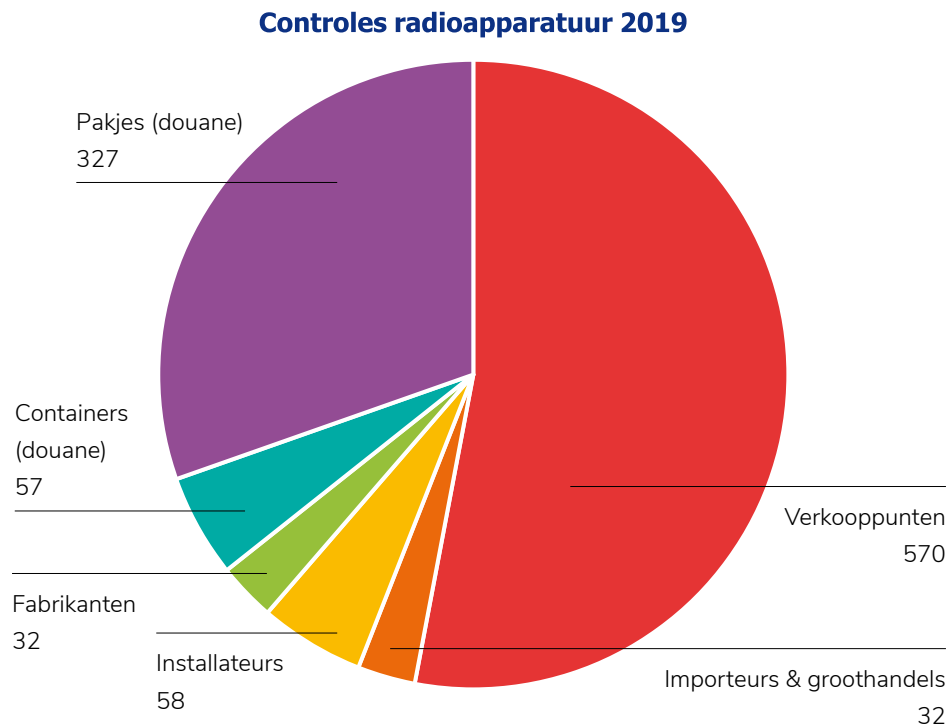


²⁶ Richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG.



conformiteitsverklaring meegeleverd worden. De fabrikanten moeten zorgen voor de CE-markering en de conformiteitsverklaring, maar ook importeurs en handelaars van producten van buiten de EU moeten controleren of de buitenlandse fabrikant het nodige heeft gedaan.

Om deze spelers terdege voor te lichten over hun verplichtingen publiceerde het BIPT op 19 september 2019 een folder met informatie bestemd voor handelaars, importeurs en distributeurs.



Het BIPT voert controles uit op geïmporteerde radioapparatuur bij de fabrikanten, de invoerders en verdelers alsook bij de grensposten in samenwerking met de douanediens (invoer van containers, postpakketten, e-commerce enz.).

Het BIPT heeft hiervoor officieren van de gerechtelijke politie in dienst die, onder het gezag van de procureur des Konings, allerlei onderzoeksdaad mogen stellen, zoals een huiszoeking doen. Naar aanleiding hiervan mogen ook goederen in beslag genomen worden. In 2019 gaven de controles aanleiding tot 415 processen-verbaal voor een totaal van 26.365 in beslag genomen producten.

2.2.5. Toezicht op de naleving van de verplichtingen van de operatoren

Inachtneming van het postale reglementaire kader. Overeenkomstig het postale regelgevingskader voert het BIPT jaarlijks een aantal controleopdrachten uit, voornamelijk inzake de universele dienst.

Zo ziet het BIPT conform artikel 144septies van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven er op toe dat de interne analytische boekhouding van bpost wordt gecontroleerd door het College van Commissarissen of een andere onafhankelijke instelling en dat jaarlijks een



conformiteitsverklaring wordt gepubliceerd. In het besluit van 10 oktober 2019 oordeelde het BIPT evenwel dat de boekhoudkundige wijzigingen met betrekking tot de meerkosten van het “historische” personeel²⁷ en de ombudsdienstbijdrage niet conform de beginselen van kostenverdeling zijn zoals vastgelegd in de artikelen 144quinquies tot 144septies van de wet van 21 maart 1991 en het uitvoeringsbesluit van 25 april 2014. Tevens werd op een aantal punten gewezen die volgens het BIPT naar de toekomst toe een verhoogde aandacht verdienen, zoals de distributiekostenprior / non-prior. Door deze verklaring van niet-overeenstemming gericht aan de aanbieder van de universele dienst, bpost, zal dit postbedrijf de kostentoe wijzing voor de door het BIPT aangeduide punten moeten herzien.

Wat betreft de naleving door bpost van de verzendingstermijnen controleerde het BIPT of bpost de wettelijke kwaliteitsnorm van 93% voor de verzending van de prioritaire stukpostbrievenpost en de bij het beheerscontract vastgestelde kwaliteitsnorm van 95% voor de postdiensten uit het kleingebruikerspakke²⁸ behaald heeft. In het besluit van 1 februari 2019 met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2017 en het besluit van 26 november 2019 met betrekking tot deze controle voor het jaar 2018, stelde het BIPT vast dat noch in 2017 noch in 2018 de wettelijke kwaliteitsnorm voor de verzending van de prioritaire stukpostbrievenpost behaald werd. De kwaliteit bedroeg voor dit segment respectievelijk 91,6% en 91,2%. De lichte kwaliteitsdaling in dit segment zou kunnen verklaard worden door de staking bij bpost gedurende vijf opeenvolgende dagen in november 2018. In afwachting van de verdere uitwerking van de investeringen ten gevolge van vorige correctiemaatregelen, besloot het BIPT in 2019 voorsnog geen nieuwe correctiemaatregelen op te leggen in de vorm van verplichte investeringen in de kwaliteit. In de mededeling van 8 januari 2019 met betrekking tot de audit naar de interne en externe meetssystemen van bpost voor de controle van de verzendingstermijnen definieerde het BIPT de punten waarvoor de processen van bpost niet volledig conform de vereisten zijn gedefinieerd in de Europese meetstandaarden (CEN-normen). bpost werd verzocht op korte termijn de aanbevelingen uit te voeren. Dit wordt verder door het BIPT gevolgd, zo nodig wordt een follow-upaudit uitgeschreven.

Met de mededeling van 3 april 2019 met betrekking tot de controle van het zesde beheerscontract tussen de Staat en bpost kwam het BIPT tegemoet aan de wettelijke verplichting om de naleving van het beheerscontract door bpost te controleren. Daarom werd in mei 2018 een selectie van diensten van algemeen economisch belang uit het zesde beheerscontract tussen de Belgische Staat en bpost geverifieerd. Naar aanleiding hiervan controleerde het BIPT 20% van alle bpost-postkantoren en postpunten. Op basis van het verrichte veldonderzoek concludeerde het BIPT dat bpost het best verder blijft investeren in de infrastructuur van zijn postkantoren en in de opleiding van zijn personeel, en dat de informatievoorziening naar de klanten verder geoptimaliseerd dient te worden.

27 Dit zijn bpost personeelsleden van de eenheid “Mail & Services Operations met een “historisch statuut” (in realiteit, ofwel statutairen, ofwel “baremieke” contractuelen) die volgens bpost een hogere gemiddelde personeelskost hebben dan contractuele “DA”(distribution auxiliaire) werknemers die tegenwoordig worden aangeworven in deze eenheid.

28 Dit bevat drie diensten met verzendingstermijn Dag+1, nl. de binnenlandse prioritaire stukpostbriefwisseling, de binnenlandse aangetekende stukpostzendingen en de binnenkomende prioritaire grensoverschrijdende stukpostbriefwisseling, alsook de niet-prioritaire stukpost brievenpost met verzendingstermijn Dag+2.



Nettokosten bpost. Artikel 23 van de postwet van 26 januari 2018 stelt dat het BIPT de berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen van bpost controleert. Het BIPT ontwikkelde hiervoor een kostenmodel. In dit model wordt ook rekening gehouden met de immateriële voordelen die gepaard gaan met het aanbieden van de universele dienst. In 2018 werd WIK aangeduid om het deel van de immateriële voordelen te updaten.

Prijzen bpost. De prijs van de universele postdienst moeten betaalbaar, kostengeoriënteerd, niet-discriminerend en transparant zijn. De tariefverhoging van de diensten die tot het kleingebruikerspakket²⁹ behoren worden voorafgaandelijk door het BIPT goedgekeurd. Wat betreft de tariefverhogingen van het jaar 2020 voor deze diensten, werd in het besluit van het BIPT van 17 september 2019 geconcludeerd dat de tariefwijzigingen voor 2020 conform de huidige wetgeving zijn. Het BIPT stipt echter al sinds 2018 aan dat de vernieuwde postwetgeving tekortschiet om een effectieve controle van het principe van de kostenoriëntering te garanderen.

Roaming. Sedert 15 juni 2017 is de “Roam Like at Home”-regeling in werking waardoor de mobiele operatoren geen tarieftoeslagen meer mogen aanrekenen voor roamingdiensten binnen de Europese Economische Ruimte (EER³⁰). Consumenten die op verplaatsing zijn in één van deze landen kunnen er dus de mobiele diensten gebruiken tegen hetzelfde tarief als in België. Operatoren die evenwel de onderliggende kosten voor het aanbieden van Roam Like at Home niet kunnen recupereren, mogen aan het BIPT een afwijking aanvragen om toch extra kosten boven op het thuisstarief aan te rekenen. Bij besluit van 13 juni 2019 werd aan Nethys een dergelijke uitzondering toegestaan. Hierdoor mocht Nethys vanaf 15 juni 2019 gedurende een jaar de in het besluit vastgestelde tarieftoeslagen toepassen op de uitgaande oproepen en sms'en en op de mobiele diensten bij overschrijding van de welbepaalde daglimieten.

Sinds 15 mei 2019 is internationale communicatie, d.w.z. oproepen en sms'en verzonden vanuit België naar het buitenland, onderworpen aan een Europese verordening.³¹ Deze voorziet in een reeks maatregelen, inclusief maximumtarieven. Het BIPT staat in voor de uitvoering en controle van deze verordening en volgde daarom de inwerkingtreding ervan.

Veranderen van operator. Met de “Easy Switch”-procedure³² wordt de overstap naar een andere aanbieder van vast internet en/of televisie, alsook de verandering van bundelaanbieder vergemakkelijkt: de nieuwe operator regelt de verandering van aanbieder, tenzij de gebruiker uitdrukkelijk aangeeft dit niet te wensen. De Easy Switch-

29 Het kleingebruikerspakket bevat diensten die frequent door particulieren en kmo's gebruikt worden en waarvoor enkels-tuktarieven (de prijzen worden niet beïnvloed door het aantal afgegeven stuks of de postale voorbereiding ervan) gelden, met name: binnenlandse standaardbrievenpost en uitgaande grensoverschrijdende standaardpost met een gewicht lager dan of gelijk aan 2 kg; uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg, aangetekende zendingen en de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

30 Europese Economische Ruimte: dat zijn naast de 28 lidstaten van de Europese Unie ook IJsland, Liechtenstein en Noorwegen.

31 Artikel 50 van Verordening (EU) 2018/1971 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot instelling van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec) en het Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau), tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1211/2009.

32 Ingevoerd bij koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van vastelijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie.



procedure moet door de sector verplicht worden toegepast sinds 1 juli 2017. Het BIPT hield van 19 juni 2019 tot 3 september 2019 een bevraging van de belanghebbenden. Het resultaat daarvan en de evaluatie door het BIPT van de werking van Easy Switch zal in 2020 aan de minister bevoegd voor telecommunicatie bezorgd worden en bekendgemaakt worden op de website van het BIPT.

Daarnaast zag het BIPT erop toe dat de operatoren correct toepassing maken van de Easy Switch-ID. Om de overstap mogelijk te maken bepaalt de regelgeving dat de betrokken operatoren de dienst(en) die aan de hand van de Easy Switch-procedure kan/kunnen gemigreerd worden, identificeren aan de hand van een uniek nummer of een unieke naam (d.i. de "Easy Switch-ID"). De Easy Switch-ID moet op de factuur van abonnees die een particulier tariefplan hebben worden aangebracht, ongeacht of de betrokken abonnee een consument is of niet. Omdat Telenet naliet op de facturen van de niet-particuliere klanten die een particulier tariefplan afnamen dit unieke nummer te zetten, legde het BIPT bij besluit van 22 januari 2019 een boete van 300.000 euro op aan Telenet (zie verder, bijlage B).

Identificatie prepaid kaarten. Alvorens een voorafbetaalde kaart te activeren moet de eindgebruiker geïdentificeerd worden. Mobiele operatoren worden geregeld door het BIPT op de naleving van deze verplichting gecontroleerd. Reeds in 2018 is gebleken dat Lycamobile zijn verplichtingen ter zake niet nakomt. Het BIPT legde daarom voorlopige maatregelen op aan Lycamobile bij besluit van 30 maart 2018.

In het licht van de niet-naleving van zijn besluit van 30 maart 2018 werd vervolgens in een besluit van 15 juni 2018 aan Lycamobile een boete van € 225.183 opgelegd. Dat besluit verplicht ook om onmiddellijk een systeem in te voeren voor de systematische controle van de verzoeken om activering van voorafbetaalde kaarten afkomstig van de verkooppunten en na te gaan of het voorgelegde identificatiestuk een geldig identificatiestuk was in de zin van de regelgeving.

Op 24 april 2019 veroordeelde het BIPT de operator opnieuw wegens de niet-naleving van het besluit van het BIPT van 15 juni 2018 en legde het een boete op van € 394.070, alsook een nieuwe reeks verplichte maatregelen (zie verder, bijlage B).



2.3. SCHAARSE MIDDELEN

Het BIPT staat in voor het beheer van de schaarse middelen.

2.3.1. Beheer van het nummerplan

Efficiënt beheer. Als beheerder van het nummerplan moet het BIPT ervoor zorgen dat deze schaarse hulpbron zo efficiënt mogelijk wordt aangewend. Daarom moet het nummerplan regelmatig worden aangepast om nieuwe diensten mogelijk te maken en om de nummervoorraad indien nodig verder aan te vullen.

Het BIPT stelde afgelopen jaar vast dat de huidige voorraad 0800-nummerblokken niet meer volstaat en er dringend maatregelen moeten worden genomen om dit probleem op te vangen. De 0800-nummers (of gratis nummers) maken het mogelijk dat oproepers zelf geen kosten voor hun gesprekken moeten betalen; de kosten worden volledig gedragen door de opgeroepene. De toenmalige voorraad gratis nummers bestond uit 100 nummerblokken van telkens 1.000 nummers. Op datum van 1 juli 2019 bleek dat nog slechts 2 nummerblokken beschikbaar waren voor de markt.

Na consultatie van de markt besloot het BIPT op 13 november 2019 zowel een aantal maatregelen op korte termijn als op lange termijn op te leggen om deze schaarste op te vangen.

Toegang tot nummerreeksen. Naast de efficiënte aanwending van het nummerplan moet het BIPT er ook voor zorgen dat de operatoren toegang hebben tot adequate nummerreeksen voor de ondersteuning van hun diensten. Daarom werden in 2019 aan Citymesh en e-BO Enterprises, die vorig jaar voorlopige gebruiksrechten verworven hebben in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee (zie verder 2.3.2.), een E.212 MNC toegewezen.³³

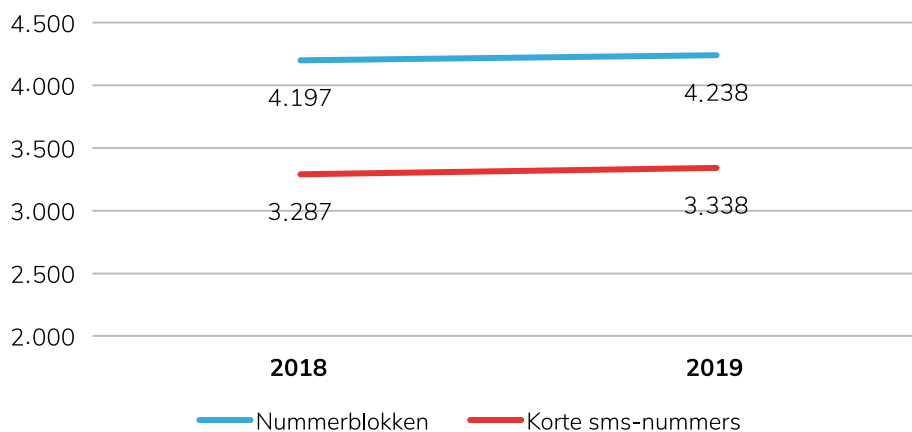
Gezien deze E.212 MNC's of mobiele netwerkcodes maar uit 2 cijfers bestaan, kan het BIPT er dus maar maximaal 100 toekennen. Met de introductie van 5G, wat op zijn beurt tot een groei van allerhande innoverende diensten en netwerken kan leiden, zal het BIPT mogelijk te maken krijgen met een sterke toename van de vraag naar MNC's. Gelet op de schaarste is het evenwel aangewezen hiermee voorzichtig om te springen. Daarom werd in de consultatie n.a.v. de mogelijkheid om private 5G- netwerken toe te staan (zie verder, 2.3.3) oplossingen naar voren gebracht inzake de E.212 MNC – problematiek.

³³ De referentie "E.212" slaat op de aanbeveling van de ITU die in detail de structuur van het "International Mobile Subscription Identity" of "IMSI" beschrijft. Dit is een uniek nummer, bedoeld om apparatuur en gebruikers op (mobiele) netwerken te identificeren. Het bestaat uit 3 componenten:

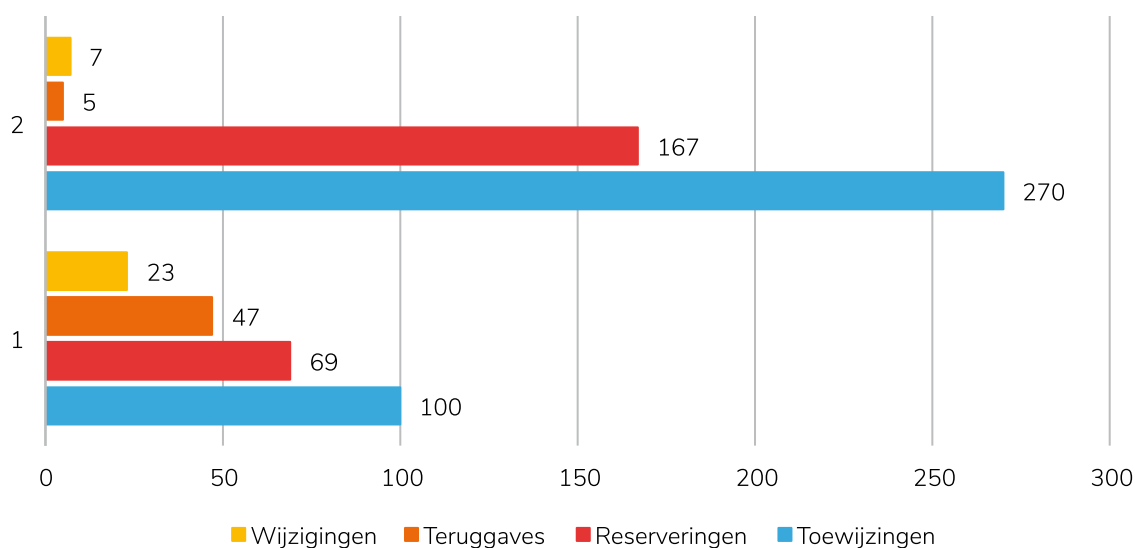
- een mobiele landencode of "MCC" (3 cijfers toegewezen door de ITU, voor België is dit 206);
- een mobiele netwerkcode of "MNC" (2 cijfers, toegewezen door het BIPT);
- een individuele gebruikersidentiteit of "MSN" (maximaal 10 cijfers bepaald door de operator).



Totaal aantal toegewezen nummerblokken & korte sms-nummers



Detail behandelde nummeringsdossiers



2.3.2. Optimale verdeling en exploitatie van het radiospectrum

Het BIPT wijst frequentiebanden toe aan operatoren om het radiospectrum optimaal te verdelen. Operatoren verwerven daarmee gebruiksrechten om mobiele producten aan te bieden aan de eindgebruiker.

Afleveren gebruiksrechten. Het BIPT heeft in het verleden gebruiksrechten afgeleverd voor 2G, 3G en 4G. De 2G- en 3G-vergunningen lopen binnenkort af. Zodra politieke overeenstemming bereikt is tussen de verschillende politieke bevoegdheidsniveaus, zullen in een toekomstige multibandveiling niet enkel de gebruiksrechten voor 2G en 3G opnieuw geveild worden, maar zullen ook de frequentiebanden die voor 5G³⁴ aangeduid werden beschikbaar gemaakt worden (zie verder 2.3.3.).³⁵

³⁴ 5G is een standaard die zal leiden tot sterk verbeterde mobiele communicatie en hogere mobiele snelheden. Mobiele spelers kunnen hierdoor innovatieve en gedifferentieerde producten ontwikkelen, die momenteel nog niet aanwezig zijn op de markt.

³⁵ In volgende frequentiebanden zullen n.a.v. de multibandveiling gebruiksrechten worden toegekend:

- de banden waarvoor de bestaande gebruiksrechten aflopen: 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz;
- de banden waarvoor, m.u.v. Citymesh en Gridmax in de 3600MHz-band, nog geen gebruiksrechten werden toegekend en die voor 5G zullen aangewend worden: 700 MHz, 3600 MHz, 1400 MHz



De operatoren die gebruiksrechten verkregen hebben binnen een bepaalde frequentieband mogen in principe vrij beslissen welke technologie ze gebruiken, maar in de praktijk worden bepaalde frequentiebanden vooral gebruikt voor een specifieke technologie:

Frequentieband	Beschikbare bandbreedte	Technologie	Huidige vergunningshouder	Einde huidige vergunning
Bestaande vergunningen				
900 MHz	70 MHz	2G-3G	Proximus-Telenet group-Orange	2021
1800 MHz	150 MHz	2G-4G	Proximus-Telenet group-Orange	2021
2100 MHz	120 MHz	3G-4G	Proximus-Telenet group-Orange	2021
2600 MHz	155 MHz	4G	Proximus-Telenet group-Orange-Voyacom	2027
800 MHz	60 MHz	4G	Proximus-Telenet group-Orange	2033
3400-3600 MHz		4G	(40 MHz Gridmax +Citymesh)	2025
Toekomstige vergunningen				
700 MHz	60 MHz	4G-5G	/	/
3400-3800 MHz	400 MHz	4G-5G	/	/
1400 MHz	90 MHz	4G-5G SDL ³⁶	/	/

Tijdens de veiling betreffende de 3600MHz-band werd aanvankelijk voorzien dat 400 MHz geveild zou worden. Er zullen twee soorten percelen worden geveild:

- spectrum waarvoor er geen bestaande gebruiksrechten zijn (aanvankelijk in totaal 360 MHz, nu 350 MHz)³⁷;
- spectrum waarvoor Gridmax BVBA en Citymesh NV momenteel op regionale basis over bestaande gebruiksrechten beschikken (40 MHz in totaal).

Citymesh bouwt momenteel 4G-netwerken in de 3600MHz-band die in de toekomst voor de 5G-technologie kan gebruikt worden. Het BIPT ontving in 2019 herhaaldelijk vragen tot uitbreiding van bestaande gebruiksrechten van Citymesh. In het kader van een reeds toegekende vergunning mag een operator immers aan het BIPT vragen om de lijst van de gemeenten die onder zijn gebruiksrechten vallen te wijzigen. Het BIPT gaat dan na of er een nieuwe toewijzingsprocedure moet worden gestart dan wel of de lijst onmiddellijk

36 SDL: Supplemental downlink. Supplemental downlink houdt in dat er met de frequenties enkel verkeer van het netwerk naar randapparaten mogelijk is en geen tweerichtingsverkeer.

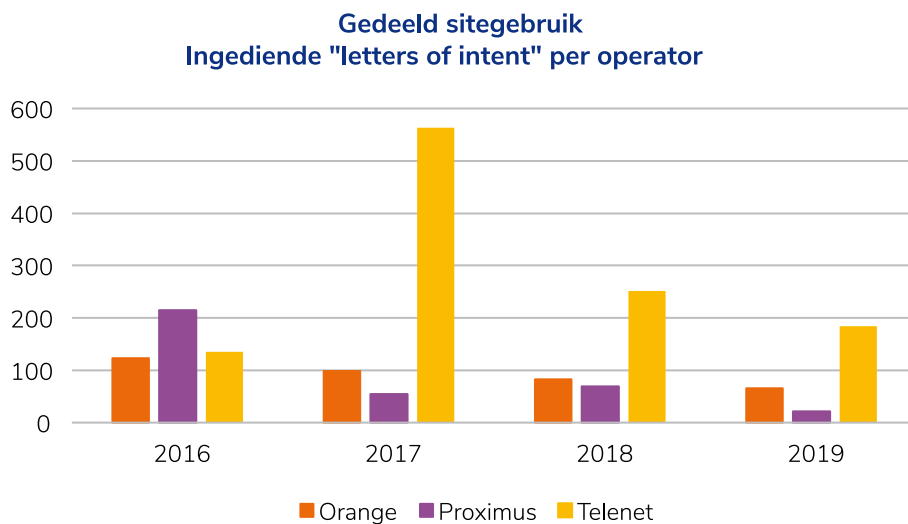
37 Begin 2020 werd besloten in een "guard band" van 10 MHz te voorzien in de band 3400-3410 MHz en dit om storingen, met o.m. militaire maritieme radars, te vermijden. Dit betekent concreet dat 390 MHz zal worden geveild; voor 350 MHz daarvan zijn er momenteel nog geen gebruiksrechten toegekend.

kan worden gewijzigd.³⁸ Citymesh vroeg de uitbreiding aan voor de gemeentes Beveren, Zelzate, Kortrijk en Zaventem. Bij besluit van 29 maart 2019 werd de uitbreidingsaanvraag voor de gemeentes Beveren en Zelzate toegestaan. Het BIPT weigerde evenwel bij besluit van 17 september 2019 om de gemeente Kortrijk toe te voegen aan de huidige vergunning van Citymesh. Inzake het ontwerp van weigeringsbesluit betreffende de gemeente Zaventem organiseerde het BIPT een raadpleging die afliep op 9 december 2019.³⁹

Het opzetten en exploiteren van zendinstallaties gelegen in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee gebeurt aan de hand van voorlopige gebruiksrechten. De bestaande 2G- en 3G-vergunningen van de Belgische publieke mobiele operatoren gelden enkel voor het Belgische grondgebied (en dus niet in de Noordzee). Het BIPT kende voorlopige gebruiksrechten toe in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee aan volgende spelers:

- aan Citymesh, bij besluit van 4 januari 2018 (een daaropvolgend besluit van 6 november 2019 wijzigde de technische karakteristieken van de zendinstallatie en stemde in met de aanvraag voor de ingebruikname van een tweede site met een aantal basisstations);
- aan e-BO Enterprises, bij besluit van 8 april 2019.

Gedeeld sitegebruik. Operatoren moeten zoveel mogelijk hun installaties op bestaande steunen monteren en de masten waarvan ze eigenaar zijn openstellen voor gebruik door de andere operatoren.



38 Bij de beoordeling van de uitbreidingsaanvraag ging het BIPT in voormelde besluiten na of de uitbreiding geen aanleiding zou kunnen geven tot storingen tussen twee operatoren die dezelfde frequenties gebruiken. Er werd een beschermingsafstand van minimaal 15 km in acht genomen. Als het BIPT vaststelde dat de gemeente ook zou kunnen toegewezen worden aan een andere operator omdat deze meer dan 15 km verwijderd is van de eerder aan betrokken operator toegewezen gemeentes kon niet overgegaan worden tot een onmiddellijke opname.)

39 Op 31 maart 2020 werd een nieuwe raadpleging opgestart die zou moeten leiden tot de toevoeging van de gemeenten Kortrijk en Zaventem aan de lijst van vergunde gemeenten. Dit volgt op het initiatief van het BIPT om voorlopige gebruiksrechten te verlenen in de band 3600 – 3800 MHz. Door deze mogelijkheid wordt een gelijk speelveld voor alle kandidaat-operatoren gecreëerd. Het bezwaar van de afwezigheid van dit gelijke speelveld en van het bestaan van nadelige gevolgen voor de uitrol van 5G is er dus niet meer voor de door Citymesh gevraagde uitbreiding.



Daarom moet, alvorens een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend, een operator bij de overige operatoren peilen naar hun eventuele belangstelling voor een gedeeld gebruik van de site. Hij stuurt daarvoor een zogenaamde “Letter of Intent” (of “LoI”).

De vzw “RISS” (“Radio Infrastructure Site sharing”) zorgt voor de coördinatie tussen de betrokken operatoren. Deze vzw staat onder toezicht van het BIPT en ondersteunt de uitbouw en het gebruik van een databank van antennesites (www.sites.bipt.be) die door het BIPT werd ontwikkeld.

2.3.3. Continuïteit en innovatie

Spectrumveiling. Het BIPT bereidde een nieuwe spectrumveiling voor. Enerzijds moet het radiospectrum van de bestaande mobiele 2G- en 3G-vergunningen opnieuw toegewezen worden, anderzijds worden er ook nieuwe frequentiebanden geveild die geschikt zijn voor de nieuwe 5G-technologie (zie 2.3.2).

In het kader van de veiling organiseerde de Raad op 24 december 2019 een raadpleging op verzoek van de minister bevoegd voor telecommunicatie betreffende een voorontwerp van wet en drie ontwerpen van koninklijk besluit met betrekking tot mobiele netwerken. Deze raadpleging betreft:

- het bedrag van de enige heffing voor de frequentieband 3600 MHz. Operatoren die over gebruiksrechten voor radiofrequenties beschikken om een netwerk te exploiteren en mobiele elektronische-communicatiediensten aan te bieden aan het publiek, moeten hiervoor een enige heffing betalen;
- de mogelijkheid voor het BIPT om de 2G- en 3G-vergunningen te verlengen. De vergunningen lopen immers tot 15 maart 2021. Voorgesteld wordt de bestaande vergunningen te verlengen tot de nieuwe veilingprocedure voltooid is;
- deerschikking van voldoende grote blokken in de band 3400-3600 MHz om de toekomstige uitrol van 5G te vergemakkelijken;
- de mogelijkheid voor het BIPT om private lokale netwerken toe te staan die gebruikmaken van de 4G- of 5G-technologieën in de frequentieband 3800-4200 MHz (zie boven, 2.1.3)

In de raadpleging van 30 april 2019 werd de sector gepolst over het gebruik van de 26GHz-band voor 5G. Deze frequentieband maakt de hoge snelheden mogelijk die door 5G worden beoogd. De lidstaten van de Europese Unie moeten het gebruik van ten minste 1 GHz van de 26GHz-frequentieband goedkeuren tegen uiterlijk 31 december 2020 om de uitrol van 5G te bevorderen, op voorwaarde dat er vraag naar bestaat op de markt en dat er geen duidelijke en aanzienlijke beperkingen werden aangetoond wat betreft de migratie van de bestaande gebruikers of de vrijmaking van de band. De raadpleging wees uit dat er ten tijde van de raadpleging geen marktverzoek bestond.

Tijdens de redactie van dit jaarverslag is evenwel gebleken dat de verwachte veiling niet haalbaar zal zijn in 2020. Om de introductie van 5G in ons land toch mogelijk te maken in 2020, heeft het BIPT een voorlopige oplossing uitgewerkt. Een deel van de frequentieband 3,6 GHz zal via voorlopige gebruiksrechten toegekend worden op basis van de telecomwet.



Deze geeft aan het BIPT de mogelijkheid om voorlopige gebruiksrechten te verlenen voor radiospectrum waarvoor nog geen wettelijk kader bestaat voor de toekenningsprocedure. In de 3600-3800MHz-band is hiervoor 200 MHz radiospectrum beschikbaar. Het BIPT publiceerde op 30 januari 2020 een mededeling met de oproep tot de kandidaten die voorlopige gebruiksrechten voor een initiële ontplooiing van 5G in België wensen te bekomen. Deze gebruiksrechten zullen geldig blijven totdat gebruiksrechten via een klassieke veilingprocedure zullen worden toegekend.

Gebruik van media. Op aanvraag van de bevoegde minister, om de toekomstige bespreking van de verdeling van de inkomsten van de veilingen binnen het Overlegcomité te ondersteunen, besloot het BIPT het aandeel van het mediagebruik in het mobiele-dataverkeer te onderzoeken.⁴⁰ Met deze studie wordt specifiek nagegaan welk aandeel van het dataverkeer dat via mobiele netwerken verloopt, als mediagebruik kan beschouwd worden, volgens de relevante juridische, technische en economische kenmerken. De opdracht werd toegekend aan Capgemini. De resultaten zijn voorzien voor het eerste trimester van 2020.

2.3.4. Connectiviteit bevorderen

Witte en grijze zones. In het besluit van 29 juli 2019 bepaalde het BIPT de zones van het grondgebied waar de vermindering van het bedrag van de jaarlijkse gebruiksrechten voor de straalverbindingen van toepassing is. Het besluit is genomen in uitvoering van het KB van 2 juni 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen. Dit KB verminderde het bedrag van de jaarlijkse rechten in verband met de gebruiksrechten voor straalverbindingen voor een periode van 10 jaar met 80% in de zones van het land waar een extra stimulans nodig is om de huishoudens en ondernemingen te voorzien van een breedbandaansluiting. Het BIPT-besluit van 29 juli 2019 stelt de lijst vast van deze zones.

Indoorantennesystemen. De mededeling van 1 maart 2019 betreffende de minimale technische specificaties voor indoorantennesystemen kadert in de problematiek van de indoordekking. De minimale technische specificaties werden in samenwerking met een werkgroep van stakeholders (Beltug, ORI, Agoria, Fedelec en de mobiele operatoren) vastgelegd. Het zijn aanbevelingen die architecten en bouwheren helpen om kwalitatieve DAS-systemen te voorzien in de bouwplannen en ook uit te voeren. Het BIPT heeft tevens een tool ontwikkeld die als contactpunt dient voor de partijen betrokken bij de ontwikkeling van een multi-operator-DAS-systeem, te raadplegen op <https://www.modas.bipt.be>.

⁴⁰ Met "mediagebruik" wordt bedoeld de "audiovisuele en auditieve mediadiensten" in de zin van art. 4, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.



Technische voorschriften bepalen

Radioapparatuur. Het BIPT is bevoegd voor het bepalen van technische voorschriften betreffende het gebruik van de radioapparatuur. In deze context vaardigde het op 22 januari 2019 een besluit uit met betrekking tot radio-interfaces B01-39 tot 41, B03-04 en B07-06. Met deze radio-interfaces worden de technische karakteristieken vastgelegd waaraan de apparatuur moet voldoen. Ze maken een doeltreffend gebruik van de frequentiebanden mogelijk en vermijden schadelijke storingen. Ze bevatten de technische eigenschappen waaraan de apparatuur moet beantwoorden en de frequentiebanden:

- B01-39 tot 41 voor niet-specifieke kortereafstandsapparatuur;
- B03-04 voor systemen voor breedbanddatatransmissie;
- B07-06 voor systemen voor radiofrequentie-identificatie (RFID).

Een gelijkaardig besluit dateert van 13 november 2019 en heeft betrekking op kortereafstandsapparatuur⁴¹ die de ultrabreedbandtechnologie⁴² gebruikt:

- B20-01 tot 11 voor de generieke apparatuur;
- B21-01 tot 40 voor de materiaaldetectieapparatuur;
- B22-01 tot 09 voor de geolocatieapparatuur;
- B23-01 tot 13 voor de apparatuur aan boord van weg- en spoorwegvoertuigen;
- B24-01 tot 10 voor apparatuur aan boord van luchtvaartuigen.

GSM-R. GSM-R (of "GSM-Rail") is een systeem voor radiocommunicatie voor spoorwegen dat gebruikt wordt om het mobiele telefoonverkeer tussen spoorpersoneel te verzorgen. Om storingen tussen GSM-R en de openbare mobiele netwerken te vermijden nam het BIPT een eerste keer maatregelen bij besluit van 30 juni 2015. De problematiek werd in 2019 opnieuw onderzocht, wat aanleiding gaf tot het besluit van 29 juli 2019 betreffende het naast elkaar bestaan van de openbare mobiele netwerken en het GSM-R-netwerk in de 900 MHz-band. Het BIPT besloot hierin tot het verlengen van bepaalde maatregelen uit het besluit van 2015 voor een aantal trajecten van een paar hogesnelheidslijnen.

5G. Om schadelijke storingen n.a.v. de 5G-uitrol te vermijden, lanceerde het BIPT op 4 juni 2019 twee raadgevingen rond twee ontwerpbesluiten die de technische en operationele voorwaarden bepalen die nodig om zijn schadelijke storingen in enerzijds de 3600MHz- en anderzijds 1427-1517MHz-band te vermijden.

Storingen oplossen

Het BIPT is belast met de controle van het spectrum. Er zijn 2 types van controles:

- 1) al dan niet aangekondigde controles om na te gaan of het spectrum gebruikt wordt volgens de geldende voorschriften;

41 Of "kortbereikapparatuur". Het betreft toestellen met een laag uitgestraald vermogen waardoor het bereik van het toestel beperkt blijft. Deze apparaten werken op collectieve frequenties. Het gebruik van de meeste van deze toestellen is vergunningvrij.

42 Ultrabreedbandtechnologie of "UWB" - ultra wideband, een draadloze technologie die informatie verzendt over een breed spectrum. Het is geschikt om data met zeer weinig energie te verzenden over korte afstanden. De technologie werd vroeger soms ook "pulse radio" genoemd.

2) opsporing van al dan niet gemelde storingen.

Het BIPT maakt hierbij gebruik van gesofisticeerde apparatuur. Soms volstaat manuele meetapparatuur om de storing te verifiëren, in andere gevallen worden meetwagens ingezet. Soms wordt ook gebruikgemaakt van de monitoringstations die aanwezig zijn in de vijf regionale technische centra van het BIPT of van het Centrum voor de controle op de radiocommunicatie van de mobiele diensten.⁴³

Voor bepaalde opdrachten volstaan deze technieken echter niet, bv. storingen opsporen die gemeld zijn door piloten (bv. via Eurocontrol), nakijken van de zendkarakteristieken van straalverbindingen... Het gebruik van meetdrones maakt het mogelijk om vanop grotere hoogte metingen en opsporingen te doen en zodoende dergelijke opdrachten te vervullen. Het BIPT kocht in 2019 een meetdrone aan. Deze zal operationeel zijn in 2020.

Preventieve controles. Het BIPT controleert systematisch en preventief de netten voor private radiocommunicatie als een nieuwe vergunning wordt verleend (permanent of tijdelijk) of als de structuur van een bestaand netwerk wordt gewijzigd. Hierbij wordt gecontroleerd of de karakteristieken van het geïnstalleerde netwerk overeenstemmen met wat is bepaald in de vergunning (zie verder 3.1.2). Het doel is tweeledig: storingen vermijden en zich ervan verzekeren dat de uitbater van het netwerk een correcte factuur zal krijgen.

In 2019 werden in totaal 1.104 preventieve controles uitgevoerd. Tevens werden voor DAB+⁴⁴ specifieke campagnes opgestart in Oost-Vlaanderen en Limburg. Samen met Viapass⁴⁵ werden naast een testsessie ook drie gerichte controles naar het gebruik van stoorzenders georganiseerd. Twee stoorzenders werden in beslag genomen. De controles op de vergunningen worden aangevuld met diverse ad-hoccontroles.



43 De Nationale Dienst voor Controle van het Spectrum of "NCS" telt vijf technische centra, te Luik, Seneffe, Anderlecht, Gent en Antwerpen, die controles uitvoeren op het terrein.

Het "Centrum voor de controle op de radiocommunicatie van de mobiele diensten", of "CCRM" te Ophain verricht allerlei onderzoeken, studies en metingen van technische aard in verband met de radiocommunicatie van de mobiele diensten. Het BIPT is lid van het CCRM.

44 DAB+ staat voor Digital Audio Broadcasting, digitale radio via de ether.

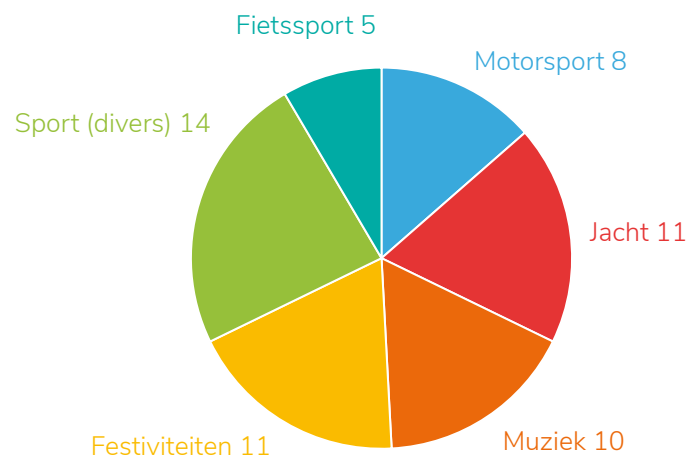
45 Viapass is de toezichhoudende en coördinerende overheidsorganisatie voor de kilometerheffing.



Om in geval van overtreding van de radiowetgeving onmiddellijk de nodige maatregelen te kunnen nemen, beschikken de technici van het BIPT over een mandaat van officier van gerechtelijke politie. In 2019 werden 48 processen-verbaal opgesteld in het kader van de controle op het spectrum.

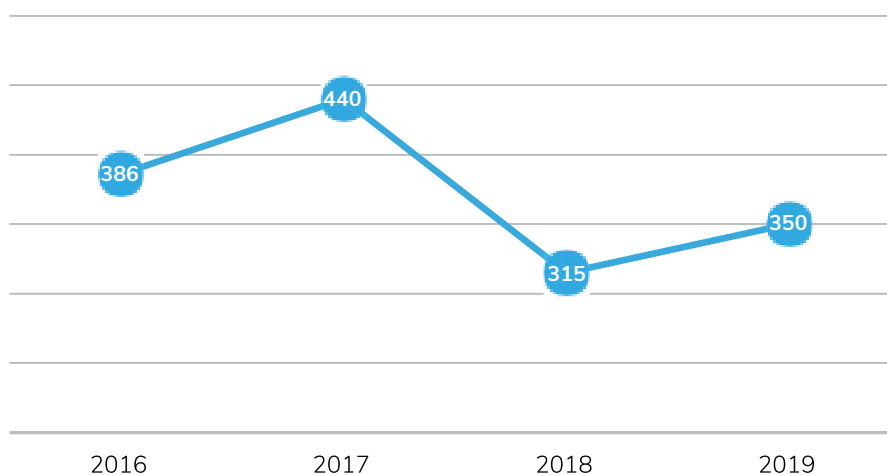
Controles tijdens de grote evenementen. Hierbij vergewist het BIPT zich ervan dat de gebruikte netwerken vergund zijn en dat de vergunningsmodaliteiten worden nageleefd. Het zorgt voor een onmiddellijke oplossing mochten er toch storingen voorkomen. In 2019 was het BIPT actief tijdens 59 grote evenementen.

Controles tijdens grote evenementen in 2019



Storingen oplossen. Aangestuurd vanuit zijn centrale zetel te Brussel, beschikt het BIPT over vijf regionale centra die over het gehele nationale grondgebied storingen oplossen. Het totale aantal storingen in 2019 bedraagt 350, tegenover 315 in 2018, namelijk een stijging van 11,11% ten opzichte van het voorgaande jaar en een daling van 21,18% ten opzichte van 2017.

Evolutie storingen



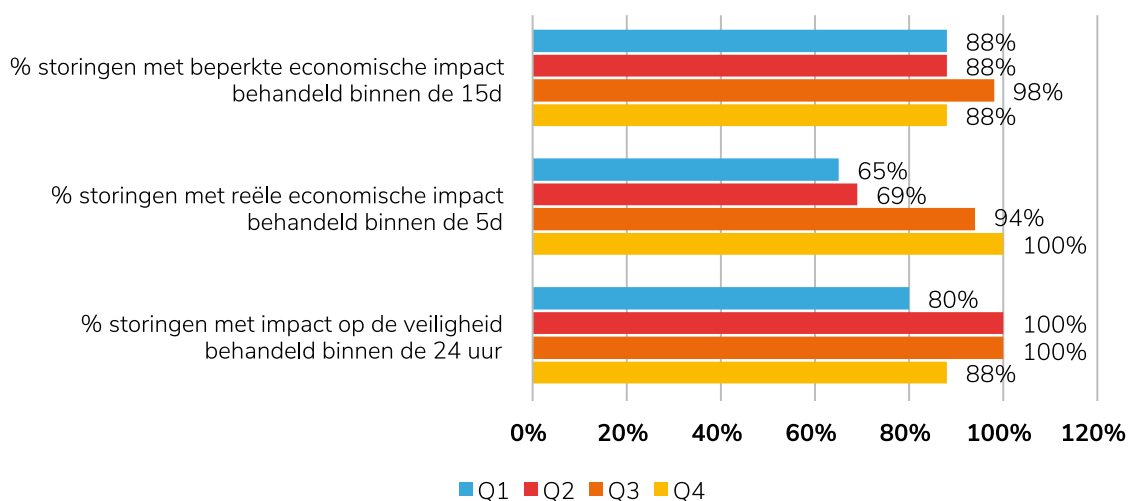
De slachtoffers en bronnen van storingen bleken ook in 2019 zeer divers:

KPI Statistieken: Periode: 01-01-2019 tot 31-12-2019

Slachtoffers \ Bron	Bron														Totalen	
	In te vullen ...	Luchtvaart	Omroep	Defensiesystemen	Vaste verbindingen	Landmobiel	Maritiem	Meteorologie	Radioastronomie	Satellietsystemen (civiel)	Kortbereiktoestellen	Non-radio	Overige	Verdwenen		Onbekend
In te vullen ...																0
Luchtvaart		2	5	1		1	1						1	7	5	23
Omroep			13								2	7	4	11	6	43
Defensiesystemen													2			2
Vaste verbindingen																0
Landmobiel	1		3			36				1	20	6	9	24	11	111
Maritiem		1					17							4	2	24
Meteorologie													1			1
Kortbereiktoestellen			20			4					40	7	9	15	15	110
Radioastronomie									1							1
Satellietsystemen (civiel)					1					1				1		3
Non-radio												1	2		1	4
Overige						1						12	8	2	1	24
Verdwenen							3							3	1	7
Totalen	1	3	41	1	1	42	21	0	1	2	62	33	36	67	42	353

De storingen worden ingedeeld naar ernst. Op basis daarvan worden prioriteiten gesteld. Een permanentie van 24 uur op 24 streeft ernaar de storingen met een mogelijke impact op de veiligheid binnen 24 uur op te lossen. In het eerste kwartaal van 2019 werden 80% van dergelijke gevallen nog diezelfde dag opgelost. In drie gevallen werd dit streefpercentage niet gehaald: één klacht bleek te wijten aan een defect aan de apparatuur van de klager, de twee overige storingen werden respectievelijk de volgende dag en binnen drie dagen opgelost.

Behandeltijd storingen 2019



Bepaalde storingen zijn complex of duiken maar met tussenpozen op, wat kan verklaren waarom de oplossing ervan soms wat meer tijd in beslag neemt.



2.4. EFFICIËNTE WERKING

Het BIPT wil een toegankelijke regulator zijn die ook als aantrekkelijke werkgever bekwaam personeel aantrekt.

2.4.1. Een toegankelijke regulator

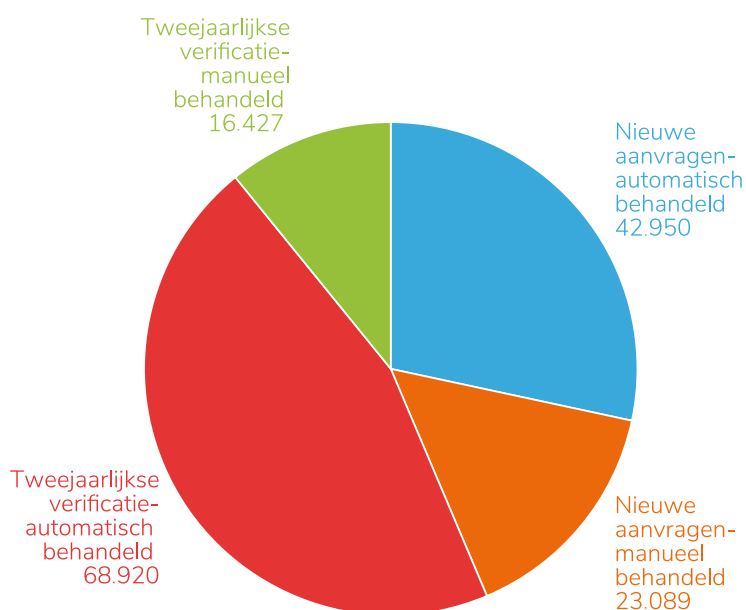
Vereenvoudigde administratieve afhandeling dossiers

Examens. Het BIPT lanceerde in november 2019 een aanbesteding met het oog op de creatie van een webapplicatie voor de organisatie van de examens voor de bedieningscertificaten, zowel voor de scheepsvaart als voor radioamateurs (zie verder 3.1.2.). De opdracht omvat de realisatie van een examenwebsite, een inschrijvingsloket, onlinebetaling en een link naar de klantendatabank van het BIPT.

Sociale tarieven. Wat betreft de controle van de toekenningsvoorwaarden van het sociaal tarief voor elektronische communicatie, maakt het BIPT gebruik van een databank van de begunstigen, "STTS" genaamd. Deze databank dient als ondersteuning voor de STTS-applicatie die een automatisering mogelijk maakt van de (gedeeltelijke) verificatie van de toekenningsvoorwaarden. Hiervoor worden via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verschillende authentieke gegevensbronnen geraadpleegd.⁴⁶ Het BIPT voert niet enkel deze verificatie uit n.a.v. de aanvraag bij de operator, maar kan ook twee jaar na de toekenning nagaan of de betrokkene nog steeds aan de voorwaarden beantwoordt.

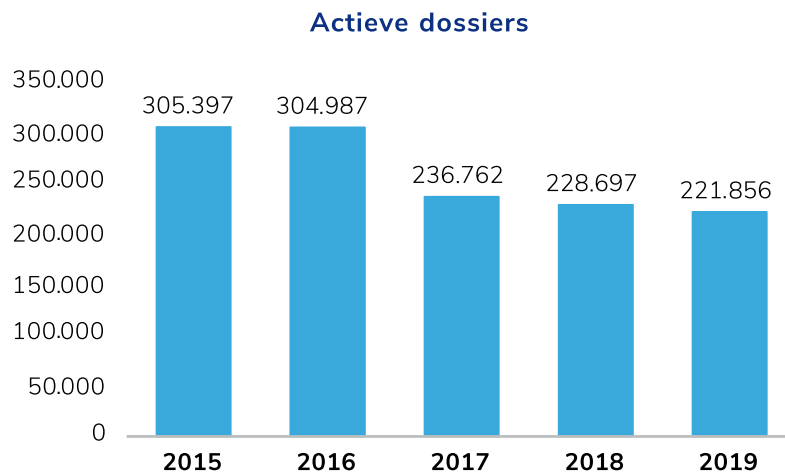
Zo werden in 2019 meer dan 66.000 nieuwe aanvragen en meer dan 85.000 tweejaarlijkse verificaties behandeld. Dit gebeurde voornamelijk automatisch.

Dossiers behandeld in 2019



46 Volgende authentieke gegevensbronnen worden middels de STTS-applicatie geraadpleegd: Rijksregister, POD Maatschappelijke Integratie, FOD Financiën, Directie-generaal Personen met een handicap, Federaal agentschap voor beroepsrisico's.

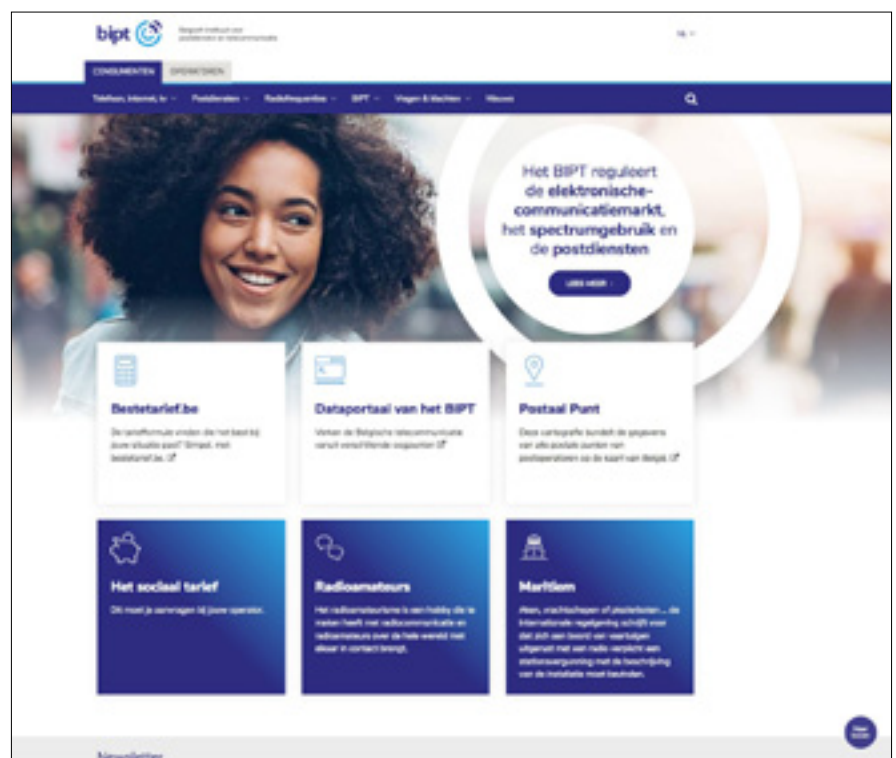
In 2017 werd het project rond de automatisering van de verificaties voltooid. Dit verklaart waarom het aantal actieve dossiers sinds 2017 flink is afgenomen. Eind 2019 genoten 221.856 personen het sociaal tarief.



De grenzen van de automatische verificatie zijn hiermee bereikt. Gezien de complexe toekenningsvoorwaarden kan dit niet verder geautomatiseerd worden. In 2019 werden echter bijkomende aanpassingen aan STTS gedaan om de beveiliging van het platform in lijn te brengen met de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

2.4.2. Toegankelijke website

Om tegemoet te komen aan de behoefte naar informatie van zowel het grote publiek als de operatoren en andere professionele gebruikers werd gekozen voor een nieuwe BIPT-website. Uitgangspunt hierbij is de gebruiksvriendelijkheid. De toegang tot de informatie werd vergemakkelijkt voor de niet-professionele gebruiker. Hiervoor werd de beschikbare informatie herwerkt en ingedeeld in meer intuïtieve categorieën om snelle opzoeken te faciliteren. Er werd rekening gehouden met de Europese verplichtingen, de goede praktijken en de normen die worden gehanteerd door de federale administratie. De site werd in het eerste kwartaal van 2020 online gebracht.



2.4.3. Bekwame medewerkers

Opleiding. De dienst Opleidingen heeft in 2019 zijn opdracht inzake permanente opleiding van het personeel voortgezet.

In totaal zijn 665 dagen opleiding georganiseerd voor de personeelsleden, wat 3 dagen opleiding per voltijds equivalent vertegenwoordigt.

Specifiek vermelden we:

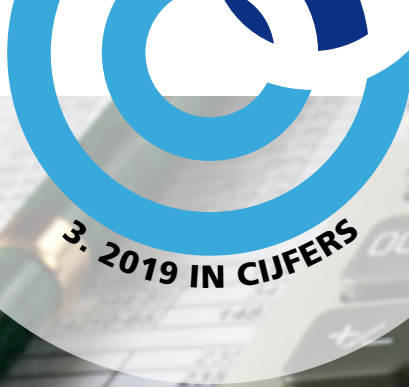
- een breed opgezette opleiding communicatie voor de personeelsleden van niveau A, getiteld “Leren vulgariseren”;
- interne workshops voor alle personeelsleden, waarin het werk werd voorgesteld van elke dienst die een van de kernactiviteiten van het BIPT uitvoert;
- het feit dat er in het kader van specifieke technische opleidingen meer dan voordien onlinecursussen worden gegeven.

Er zijn talrijke andere opleidingsacties georganiseerd in verschillende vormen (cursus, conferentie, ...) met als doel tegemoet te komen aan de opleidingsbehoeften van het personeel. Die behoeften kunnen gedefinieerd worden voor één persoon, voor een dienst of voor het BIPT.

Personeelsbestand. In 2019 heeft de regulator acht nieuwe ambtenaren aangeworven. Het gaat om zes personeelsleden niveau A, één burgerlijk ingenieur en vijf adviseurs met een juridische of economische opleiding, alsook twee administratieve personeelsleden niveau C. Door de pensionering van een administratief sectiechef kon dit jaar één personeelslid van niveau C worden bevorderd naar niveau B. In samenwerking met Selor werd tevens een intern examen opgestart voor de bevordering naar de graad van technisch sectiechef. Dat examen wordt pas in 2020 afgerond.

Analyse van de psychosociale risico's op het werk. In samenwerking met Cohezio (het vroegere spmt Arista) werd een werkgroep gecreëerd om de resultaten van de risicoanalyse psychosociale aspecten te analyseren. Op basis daarvan werd een meerjarenplan 2020-2022 opgesteld waarin concrete acties zijn opgenomen om een aantal geïdentificeerde risico's aan te pakken.





3. 2019 IN CIJFERS



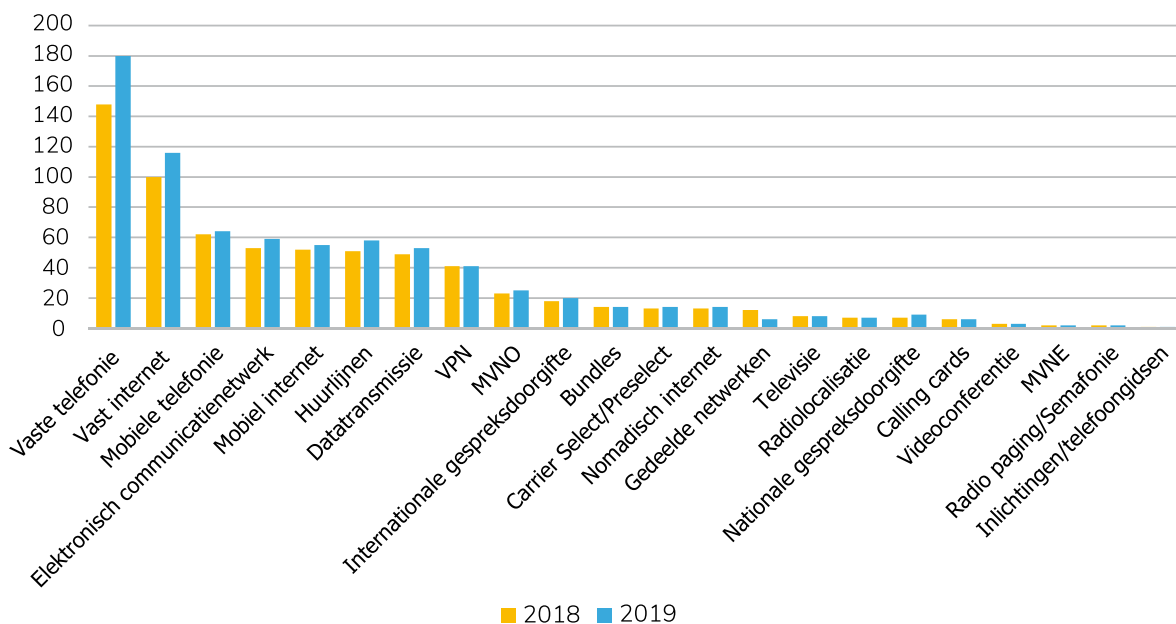
3.1. ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

3.1.1. Kennisgevingen

De toegang tot de markt van de elektronische communicatie is vrij. Een nieuwkomer op de markt kan zijn activiteiten aanvatten na een eenvoudige kennisgeving hiervan aan het BIPT.

Eind 2019 stond de teller op 330 kennisgevingen die volgende diensten betreffen:

Verdeling elektronische communicatiediensten en -netwerken



3.1.2. Netwerken

Vast. Door de dichtheid van hun infrastructures zijn Proximus, Telenet en Brut  l  /Nethys (Voo) de operatoren die qua vast netwerk de grootste dekking van het land hebben. Zij bieden hun diensten aan het grote publiek aan. Hun tariefplannen voor de particuliere markt kunnen opgezocht worden in de prijsvergelijker bestetarief.be (zie 2.2.1.).

De operatoren van wie de netwerkdekking beperkter is, kunnen gebruikmaken van de infrastructuur van de grote operatoren om hun diensten aan te bieden aan hun eigen klanten, zowel particulier als professioneel. Dit is “wholesale”toegang. Voorbeelden hiervan zijn Orange, dat gebruikmaakt van de kabel van Telenet en Voo om eigen tariefplannen voor vast internet/digitale tv te lanceren voor de particuliere markt, of Destiny, dat toegang heeft tot het glasvezelnetwerk van Proximus om cloudcommunicatieoplossingen aan te bieden aan zakelijke klanten. Het BIPT speelt een cruciale rol in dergelijke wholesaletoeegang. Op dit vlak organiseerde het in 2019 een raadpleging over het ontwerpbesluit betreffende de maandelijkse tarieven voor de wholesaletoeegang tot de netwerken van de kabeloperatoren (zie 2.1.1).

Mobiel. Wat betreft de mobiele netwerkoperatoren hebben zowel Proximus, Telenet Group als Orange een eigen netwerk uitgebouwd. Dit zijn de “Mobile Network Operators” of “MNO’s”.

MVNO’s (“mobile virtual network operators”) zijn mobiele-dienstenleveranciers die niet beschikken over een eigen end-to-end mobiel netwerk. De meest geavanceerde MVNO’s (zogenaamde “full MVNO’s”) beschikken wel over eigen vast-netwerkelementen, maar niet over een eigen radionetwerk. De Belgische markt kent maar enkele full MVNO’s. De grootste daarvan zijn Lycamobile, actief op het netwerk van Telenet Group, en Unleashed (Mediaaan) dat gebruikmaakt van het netwerk van Orange. Over het algemeen gaat het echter om “light” MVNO-operatoren (deze hebben wel hun eigen klantenbeheer en facturatiesysteem) en mobiele-dienstenleveranciers. Voorbeelden daarvan zijn Scarlet, Voo, Carrefour Mobile ...

3.1.3. Vergunningen, examens en certificaten

Het BIPT is bevoegd voor het beheer van en de controle op het radiospectrum in België. Het BIPT wijst de frequenties toe en geeft vergunningen af voor de “radiogebruikers”, hetzij de “operatoren” die gebruiksrechten verworven hebben voor openbare radiocommunicatie, hetzij vergunningen voor private radiocommunicatie.

Wat betreft het gebruik van private radiocommunicatie bestaan de activiteiten van het BIPT uit:

Toekenning van vergunningen

Het BIPT geeft vergunningen af voor het gebruik van private radionetwerken en individuele radiostations. Aan de hand van die vergunningen kan bij controles worden nagegaan of het netwerk naar behoren is vergund.



De vergunde radiostations en -netwerken worden in categorieën onderverdeeld, naargelang van hun bestemming en de wijze waarop zij werken⁴⁷:

- 1^e categorie: private mobiele radionetten behalve deze die onder categorie 3 vallen. Het gaat om private mobiele radionetten die veelal voor professionele doeleinden gebruikt worden, bijvoorbeeld door taxiondernemingen, fabrieken, enz. (permanente vergunning) of op bouwvelden, evenementen, enz. (tijdelijke vergunning);
- 2^e categorie: private vaste radionetten. Hiermee worden de straalverbindingen⁴⁸ geïmplementeerd;
- 3^e categorie: mobiele radionetten aangelegd door overheidsinstanties, maatschappijen actief in het vervoer per spoor en openbaarvervoermaatschappijen, ziekenhuizen en organismen voor medische of sociale hulp met zuiver humanitaire doeleinden en zonder winstoogmerk. Deze categorie viseert eenzelfde gebruik als de vergunning van categorie 1, enkel de vergunninghouder heeft een andere kwalificatie;
- 4^e categorie: maritieme radiovergunningen;
- 5^e categorie: private radiostations gebruikt door radioamateurs;
- 6^e categorie: radiovergunningen in de luchtvaart;
- 7^e categorie: algemene houdersvergunningen of individuele houdersvergunningen. Dit zijn de vergunningen die dienen om radioapparatuur bij te houden zonder deze effectief te gebruiken. Zo moeten fabrikanten, invoerders en verdelers beschikken over een algemene houdersvergunning voor de betrokken radioapparatuur;
- 8^e categorie: deze categorie betreft in feite publieke radiocommunicatie van operatoren. Het gaat om netten opgesteld:
 - a) door operatoren van punt-tot-puntnetten of van punt-tot-multipuntnetten;
 - b) door operatoren van netten met gedeelde middelen. Dit betreft de zogenaamde “trunked networks” waarbij gebruikgemaakt wordt van meerdere, met andere ondernemingen gedeelde radiokanalen;
- 9^e categorie: vergunningen met betrekking tot private radionetten of -stations:
 - a) gebruikt voor proeven of tests – zoals 5G-testvergunningen;
 - b) die toestellen beoogd in artikel 33, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie gebruiken. Deze “stoorzenders” zijn in principe verboden, maar er zijn uitzonderingen op de regel, bijvoorbeeld stoorzenders in gevangenissen;
 - c) die radars gebruiken die niet tot andere categorieën behoren, bijvoorbeeld weerradars, snelheidsradars ...;
 - d) die tot geen enkele andere categorie behoren.

Daarnaast reikt het BIPT tevens de vergunning uit voor het gebruik van satellietstations, bijvoorbeeld voor zendwagens voor TV reportages via SNG of “Satellite-News-Gathering”.

De grafiek met als titel “In 2019 aangepaste vergunningen” geeft een overzicht van de wijzigingen aan eerder toegekende vergunningen. De aanpassingen zijn velerlei, bijvoorbeeld toevoeging/schrapping van radiostations of frequenties, adreswijziging, verandering van de coördinaten van de contactpersoon etc.

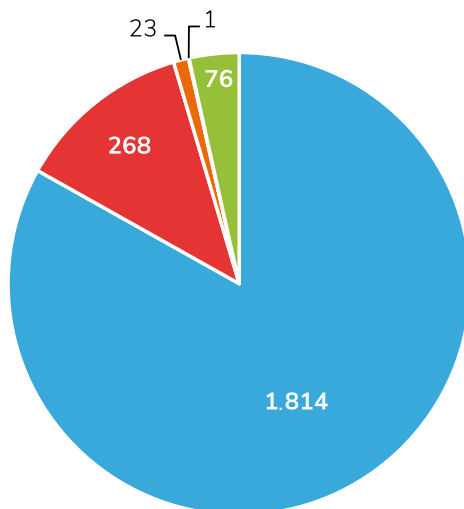
47 Indeling bepaald in het KB van 14 december 2018 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen.

48 Straalverbindingen of radioverbindingen worden gebruikt in de plaats van een telefoonlijn of glasvezel om twee sites met elkaar te verbinden.



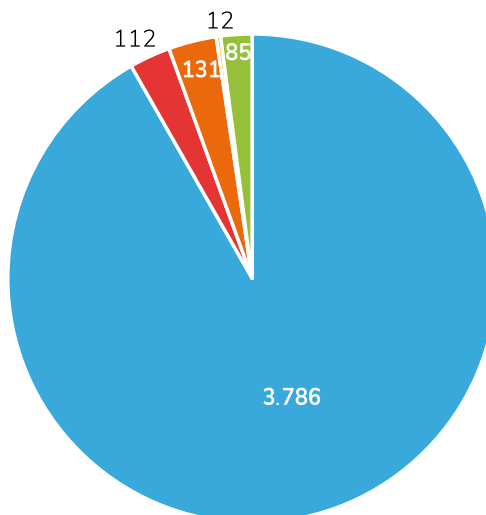
In 2019 werden 2.182 nieuwe vergunningen uitgereikt, 4.126 werden gewijzigd en 357 werden geannuleerd. Dit brengt het totaal aantal behandelde dossiers op 6.665 in 2019.

In 2019 uitgereikte vergunningen



- Cat. 1, 3, 4 (walstations) & 6 (grondstations)
- Cat. 2, 8A + satelliet
- Cat. 7
- Cat. 8B
- Cat. 9

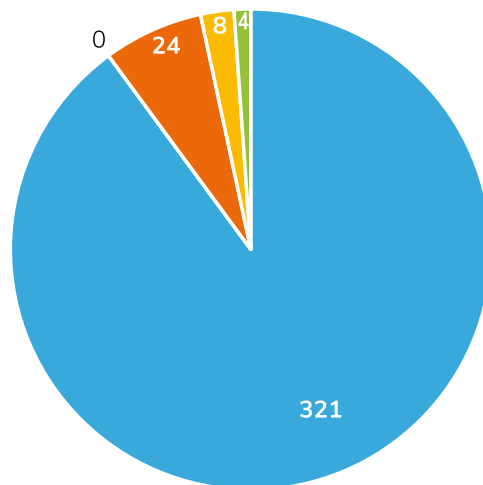
In 2019 aangepaste vergunningen



- Cat. 1, 3, 4 (walstations) & 6 (grondstations)
- Cat. 2, 8A + satelliet
- Cat. 7
- Cat. 8B
- Cat. 9



In 2019 geannuleerde vergunningen

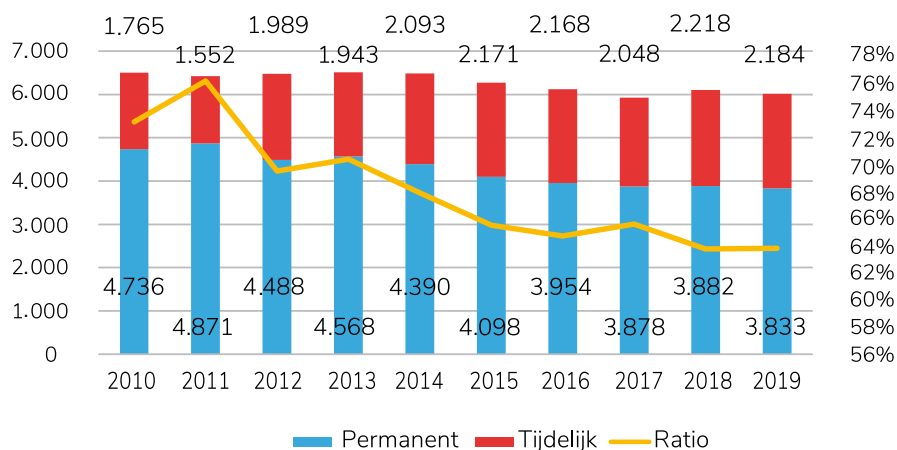


■ Cat. 1, 3, 4 (walstations) & 6 (grondstations)
 ■ Cat. 2, 8A + satelliet ■ Cat. 7 ■ Cat. 8B ■ Cat. 9

De vergunningen van 1^e, 3^e, 4^e en 6^e categorie kunnen ook op tijdelijke basis verleend worden.

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de evolutie van de tijdelijke en permanente vergunningen over de jaren heen.

Evolutie tijdelijke en permanente vergunningen cat. 1, 3, 4 en 6



Het detail van de actieve vergunningen in 2019 ziet er als volgt uit:

	Permanente vergunningen	Tijdelijke vergunningen
Categorie 1	3.031	2.156
Categorie 2	331	2
Categorie 3	683	25
Categorie 4	91	0
Categorie 6	28	3
Categorie 7 - Algemeen	360	0
Categorie 7 - Individueel	52	0
Categorie 8 A	7	0
Categorie 8 B	10	0
Categorie 9 A	130	
Categorie 9 B		1
Categorie 9 C		8
Satelliet		108

Geschiktheidsexamens en certificaten om bepaalde stations te gebruiken

Het BIPT organiseert maandelijks radiomaritieme examens en examens voor radioamateurs.

Het examen dat toegang verleent tot het certificaat van operator van scheepsstations is noodzakelijk voor elke gebruiker van een radiostation in de radiomaritieme frequentiebanden. Afhankelijk van de gebruiker zijn er 4 types examens (en certificaten), gerangschikt naar moeilijkheidsgraad:

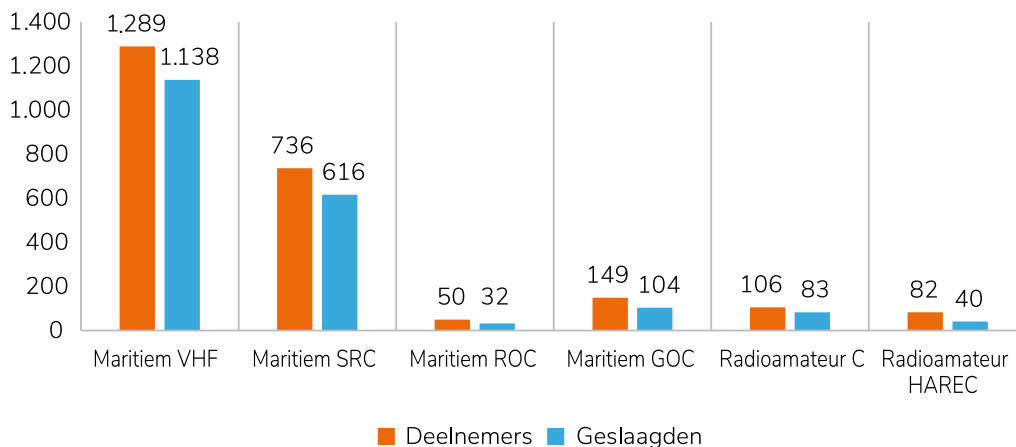
- VHF (de afkorting verwijst naar het gebruikte toestel, een "Very High Frequency" Radio): het "basis"-certificaat, gebruikt voor de binnenvaart (handelsvaart en pleziervaart) en voor de zeevaart (pleziervaart);
- SRC ("Short Range Certificate"): voor pleziervaart op zee;
- ROC ("Restricted operating certificate): vooral bestemd voor professioneel gebruik voor kustvaart;
- GOC ("Global Operating Certificate"): vooral bestemd voor professioneel gebruik op zee.



Voor radioamateurs worden 2 types examens georganiseerd:

- C-examen: de “basis”;
- HAREC-examen: voor onbeperkte toegang tot alle radioamateurbanden met een toegestaan zendvermogen dat toegang geeft tot het “Harmonized Amateur Radio Examination Certificate”.

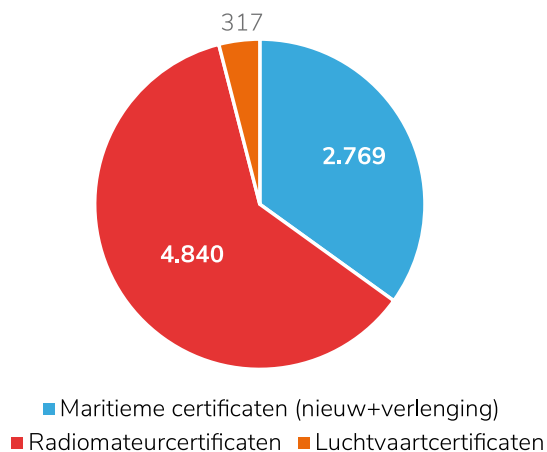
BIPT examens 2019



Het Directoraat-Generaal Luchtvaart van de FOD Mobiliteit en Vervoer organiseert het examen voor het certificaat van radiotelefonist van vliegtuigstations. Het certificaat wordt evenwel door het BIPT afgegeven aan de geslaagden.

Het hoge aantal radioamateurcertificaten wordt verklaard door een aanpassing van de wetgeving in 2019. Het gebruik van een radiostation van 5^e categorie vereist een gepast bedieningscertificaat. Niet enkel wie geslaagd is voor het examen verkrijgt dit certificaat, ook de houders van een vergunning 5^e categorie die deze verkregen hebben vóór 1 januari 2019.

Certificaten uitgereikt in 2019



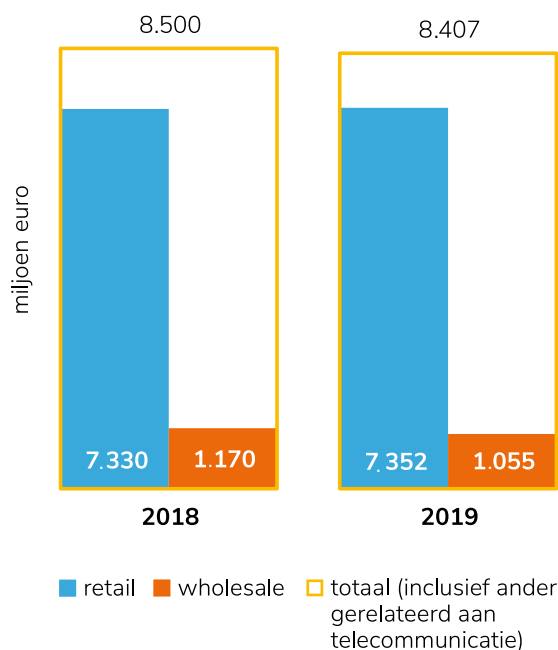
3.1.4. Indicatoren van de markt voor elektronische communicatie

Jaarlijks, uiterlijk eind juni, publiceert het BIPT op de website het statistisch verslag van de elektronische-communicatiesector. Deze sectie geeft de voornaamste vaststellingen voor 2019 weer voor wat betreft de evolutie van de omzet en investeringen in de sector en het gebruik van vaste, mobiele en audiovisuele diensten.

Omzet. De omzet op de elektronische communicatie- en tv-markt bedroeg in 2019 8,41 miljard euro, een kleine daling ten opzichte van het jaar voordien (-1,1%). Terwijl het retailsegment licht groeit (+0,3% tot 7,35 miljard euro) loopt de omzet op de wholesalemarkt sterk terug: -9,8% tot 1,06 miljard euro.

Ongeveer 66% van het omzetcijfer op de retailmarkt wordt gerealiseerd op de particuliere markt (4,83 miljard euro), uit elektronische communicatie wordt 1,2 procentpunt meer omzet gehaald (3,74 miljard euro). De gedraaide retailomzet uit elektronische communicatie op de zakelijke markt loopt met 0,4% terug tot 2,49 miljard euro.

**Netto-omzet elektronische communicatie-en tv markt
(miljoen euro)**

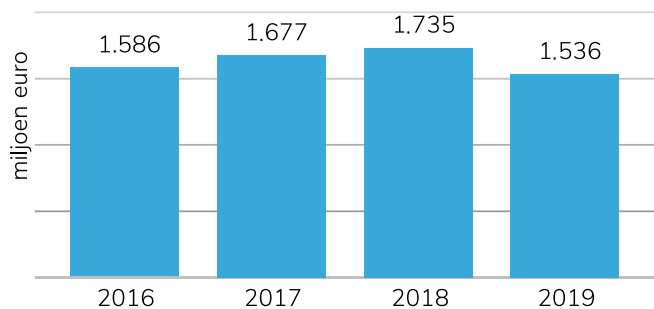


42,4% van de omzet op de Belgische elektronische communicatie- en televisiemarkt is afkomstig van de vaste diensten die een omzetverlies realiseren van 1%. Ook uit mobiele diensten halen de operatoren minder omzet dan in 2018: -1,9% tot 3,54 miljard euro. Enkel de omzet uit televisie-activiteiten is gestegen met 1,9% tot 1,26 miljard euro. Dit is goed voor een aandeel van 15% in de totale omzet uit elektronische communicatie en televisie.

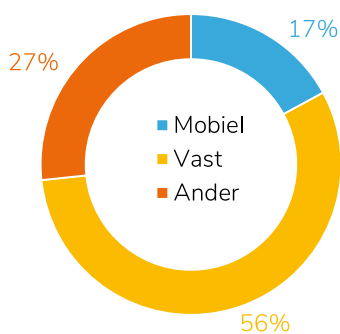
Investeringsen. De kapitaalsuitgaven ter financiering van de upgrade van bestaande netwerken en de uitrol van nieuwe supersnelle vaste en mobiele netwerken nemen voor het eerst af nadat ze sedert 2012 elk jaar waren toegenomen. In reële termen liggen de investeringen met 1,54 miljard euro 199 miljoen euro (-11,5%) onder het niveau dat werd bereikt in 2018.



Investerings vaste activa elektronische communicatie (exclusief licenties)

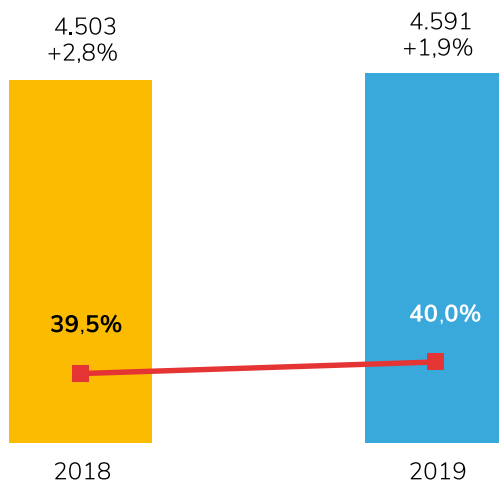


De investeringen verschuiven naar de vaste infrastructuur. Meer dan de helft van de investeringen in vaste activa gebeurden in de vaste elektronische-communicatiesector (56%). In 2018 kwam het aandeel van deze investeringen in de totale investeringen in vaste activa nog uit onder de 50% (49%).



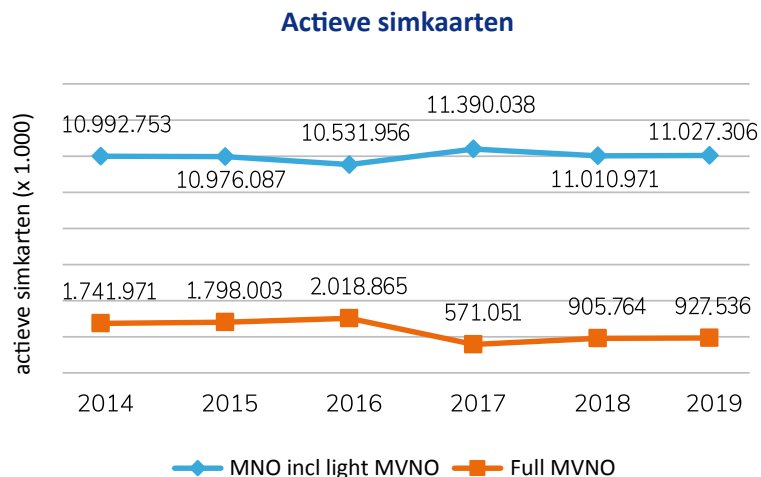
Gebruik vaste diensten. Het gebruik van vaste telefonie neemt stelselmatig af. Dit vertaalt zich in een aanhoudende daling van zowel het aantal toegangskanalen tot het vaste telefonienetwerk (dit is in 2019 verder afgenomen met 4,3% tot 3.930.410), als van het aantal uitgaande vaste spraakminuten (in 2019 viel het aantal uitgaande vaste spraakminuten terug met iets minder dan 1 miljoen minuten tot 5,625 miljard op jaarbasis). De vaste breedbandtoegang is in stijgende lijn maar kent een lager groeipercentage dan de voorbije jaren: eind 2019 zijn er 4,591 miljoen vaste retailbreedbandaansluitingen in België (+1,9% op jaarbasis, in 2018 was dit +2,8%).

Aantal vaste breedbandaansluitingen (per 1.000) en penetratie



Gebruik mobiele diensten. Na drie jaar daling op rij kent het aantal actieve simkaarten een minieme groei van 0,3%. Eind 2019 tellen de Belgische mobiele providers 11.954.842 actieve simkaarten. De mobiele penetratiegraad ging wel licht achteruit: -0,6 tot 104,2%. De mobiele netwerkoperatoren (inclusief light MVNO's) lieten een geringe volumegroei optekenen van 16.335 actieve simkaarten om een totaal te bereiken van 11.027.306. De full MVNO's kregen er 21.772 actieve simkaarten bij. Met 928.000 actieve simkaarten zijn de full MVNO's eind 2019 goed voor 7,8% van het totale aantal actieve simkaarten.

De actieve datasimkaarten groeiden in 2019 met 15% en bereikten een totaal van 10,037 miljoen.



Het mobiel spraakvolume blijft stijgen: in 2019 nam het mobiele spraakvolume van retailklanten van Belgische mobiele providers binnen het bereik van het thuisnetwerk toe met 2,9% en het roaming-spraakvolume zelfs met 7,5%.

Sedert 2014 wordt een significante daling van het aantal verstuurd sms-berichten opgetekend door het gebruik van alternatieve over the top-diensten (OTT). In 2019 gaat het gebruik van sms'en ontstaan op het Belgisch mobiele netwerk met 12,2% achteruit (tot 16.691.066 berichten), de sms-berichten via roaming verstuurd en ontvangen door mobiele abonnees in het buitenland nemen af met 21% (tot 1,15 miljard berichten).

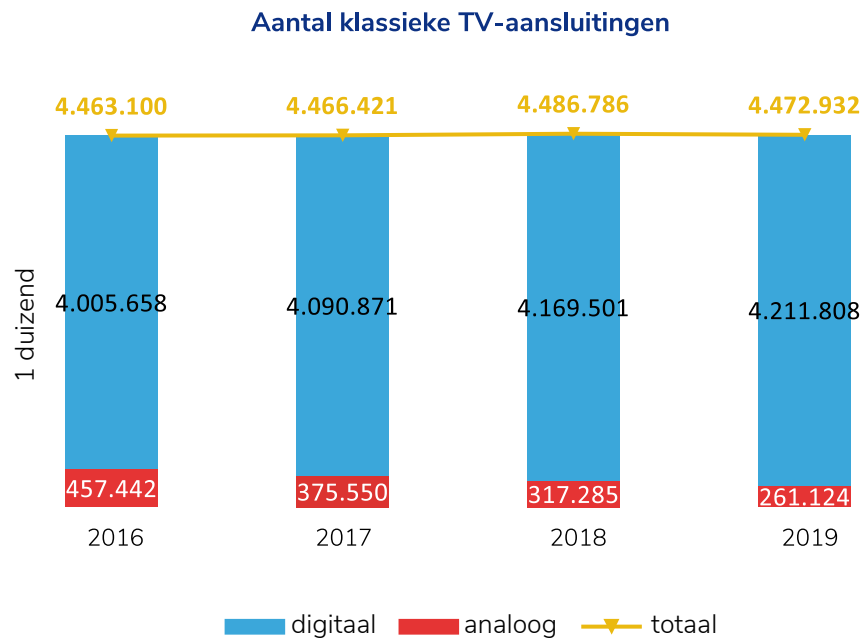
Mobiele data nemen daarentegen een hoge vlucht. In 2019 verbruikten mobiele abonnees 59% meer data dan in 2018 wat neerkwam op 324 petabyte.

Gebruik audiovisuele diensten. 2019 werd gekenmerkt door een uitbreiding van het traditionele tv-aanbod om abonneeverlies als gevolg van de toenemende OTT-diensten tegen te gaan.⁴⁹ Deze ontwikkelingen leiden alsnog niet tot de massale opzegging van klassieke tv-abonnementen (zonder satelliet): er werd een lichte daling met 0,3% tot 4.472.932 van het aantal klassieke tv-abonnementen vastgesteld.

⁴⁹ Zo bracht Telenet in februari 2019 Yugo op de markt, dat vast en mobiel internet met televisie bundelt via een applicatie die de decoder vervangt. Via het filiaal Tadaam werd ook een aanbod zonder fysieke kabel gelanceerd dat tv en internet via het 4G-netwerk mogelijk maakt. Epic combo van Proximus is vergelijkbaar met Yugo; het omvat een mobiel abonnement met onbeperkte data om o.a. video's te streamen en maakt het tevens mogelijk om tv overal en op verschillende schermen te bekijken via de "Proximus TV"-app en de "Proximus TV"-website. Orange introduceerde een bundel zonder tv-abonnement: Love Duo bevat mobiele telefonie en internet – zonder tv. Het potentieel voor deze bundel zijn de jongeren die niet langer op de klassieke manier naar televisie kijken en mensen met een tweede verblijf.



Digitale televisie zet zijn groei wel verder (+1%) met een aandeel van 94% in het totale aantal tv-aansluitingen (+1 procentpunt).



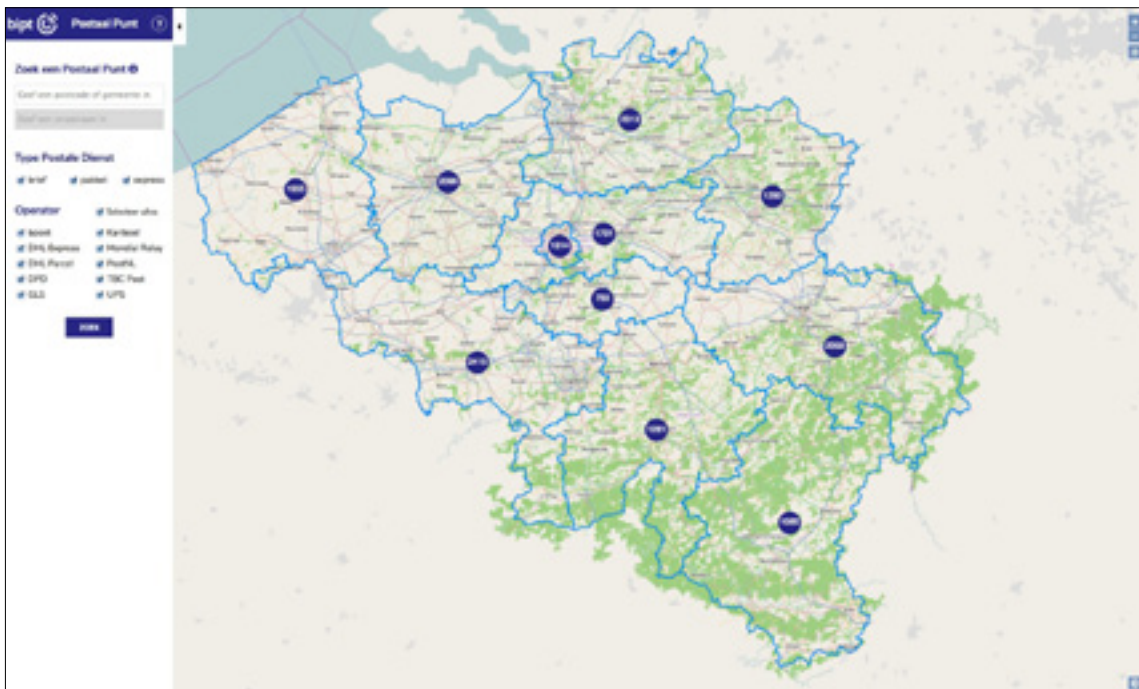
3.2.POSTDIENSTEN

3.2.1. Aanbieders universele dienst - vergunningen

Wie een dienst wenst te verrichten van – al dan niet aangetekende - brievenpost die binnen de werkingssfeer van de universele dienst valt (tot 2 kg), moet bij het BIPT een vergunning aanvragen.

De vergunning van SPAN Diffusion voor het verlenen van de universele postdienst werd door het BIPT toegekend op 10 september 2019. De onderneming biedt diensten voor publicitaire brievenpost aan. Dit brengt het aantal aanbieders van de universele brievenpost momenteel op drie: SPAN Diffusion in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bpost, dat is aangewezen om de totaliteit van de universele dienst aan te bieden op het gehele grondgebied en Glejor BVBA, dat brievenpostdiensten (zonder aangetekende zendingen) in de zone met postnummer 3650 wenst te leveren. TBC Post verstrekte diensten voor aangetekende brievenpost op nationaal vlak en brievenpostdiensten op het grootste deel van het nationale grondgebied maar werd op 16 december 2019 failliet verklaard.

3.2.2. Postale punten

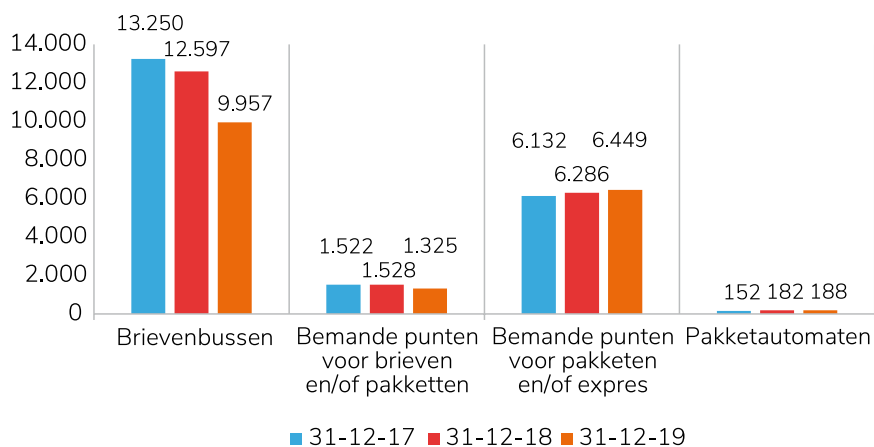


Op de website postaalpunt.be bundelt het BIPT, sinds eind 2017, de gegevens van alle op het Belgische grondgebied beschikbare postale punten van postoperatoren, onderverdeeld als volgt:

- brievenbus voor verzending van brievenpost;
- bemand punt voor verzending en/of ontvangst van brieven en pakketten;
- bemand punt voor verzending en/of ontvangst van pakketten en/of express;
- pakketautomaat voor verzending en/of ontvangst..

Postaalpunt.be wordt gevoed met data van de operatoren en schetst de ontwikkelingen in het netwerk van postale punten.

Evolutie postale punten



Brievenbussen voor verzending werden tot het faillissement van TBC-Post, eind 2019, door zowel de universeledienstverlener bpost (rode bussen) als vergunninghouder TBC-Post (blauwe bussen) beschikbaar gesteld aan de gebruikers. In de afgelopen jaren werd het aantal brievenbussen stelselmatig verminderd. In vergelijking met vorig jaar verdwenen meer dan 2.000 rode postbussen uit het straatbeeld.

Ook bij de bemandede punten voor brieven en/of pakketten zien we anno 2019 een terugval door het wegvallen van TBC-Post, met circa 190 stuks. Het aantal bemandede punten van bpost, met enerzijds postpunten en anderzijds postkantoren, is tussen 2017 en 2019 relatief stabiel gebleven.

Bij de bemandede punten van andere operatoren, in het kader van pakketten en/of expres, zien we een continue stijging. Hierbij dienen we weliswaar op te merken dat dezelfde locaties meermaals kunnen voorkomen. Het gebeurt immers dat bepaalde bemandede punten, zoals krantenwinkels of benzinestations, voor meer dan één operator werken.

Een trend die de afgelopen jaren de kop op stak zijn de pakketautomaten. Deze automaten, uitgerust met een aantal beveiligde kastjes, zijn doorgaans geïnstalleerd op drukke locaties en kunnen veelal 24/7 worden gebruikt voor de verzending en/of ontvangst van pakketten. In België startte bpost in 2014 met de uitbouw van een netwerk van pakketautomaten, en dit zowel voor verzending als ontvangst van pakketten. Dit 'Cubee'-netwerk werd bovendien een open netwerk, waar ook andere operatoren gebruik van kunnen maken, zoals GLS en DHL Parcel. Naast bpost beschikt ook DHL Express over pakketautomaten, zij het enkel voor het verzenden van pakketten. Buiten de scope van de postale netwerken en postaalpunt.be, zijn er ook operator-onafhankelijke initiatieven zoals BringMe, Facility Lockers en ParcelHome, die ervoor zorgen dat men thuis of op het werk een pakje in een pakketautomaat kan laten leveren.

3.2.3. Indicatoren van de postmarkt

Naast bpost en de twee postale vergunninghouders zijn er nog een 700-tal ondernemingen actief op de Belgische postmarkt. Om de evolutie van de markt te volgen, bevroegde het BIPT jaarlijks de grootste postale operatoren. In 2019 werden aldus de data van 21 bedrijven voor het jaar 2018 verwerkt. Hun gecumuleerde omzet bedraagt om en bij de 90% van de totale omzet in de postsector, waardoor een accuraat beeld ontstaat van de algemene tendensen op de postmarkt. Alle indicatoren en hun evolutie kunnen geraadpleegd worden op de [BIPT](#)-'webpagina's inzake het postaal observatorium.

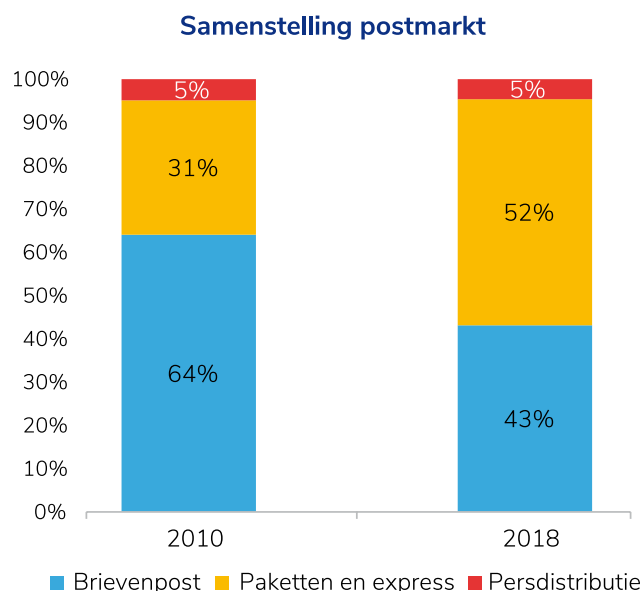
In het tweede semester van 2020 zullen de data aangevuld worden met de cijfers van 2019. Hieronder de voornaamste bevindingen uitgaande van de cijfers van 2018.



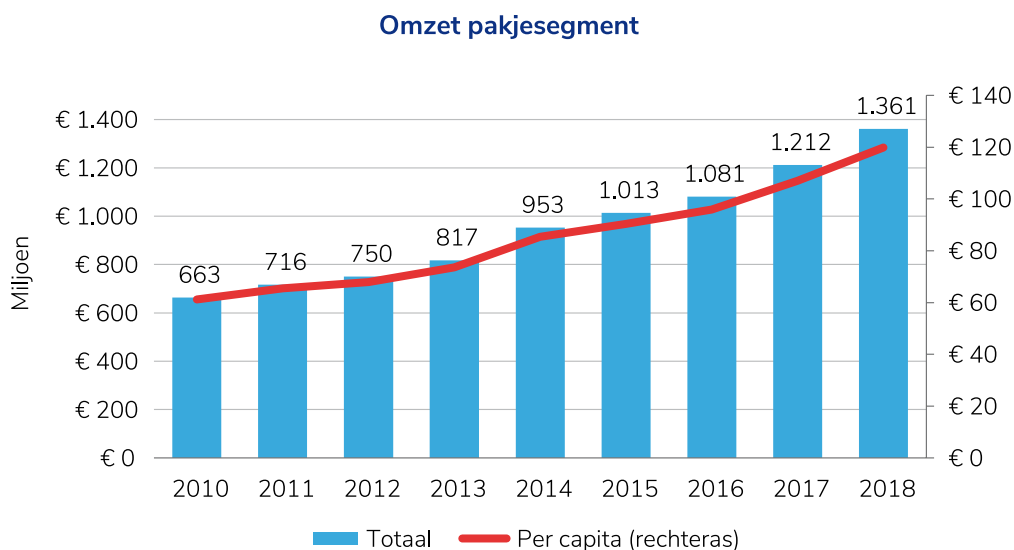
Diensten

De cijfers van 2018 wijzen op een versnelde groei van de postale markt. Het groeipercentage loopt op tot 5% in 2018 tegenover 3,4% in 2017. De totale inkomsten van de postsector bedroegen in 2018 2,65 miljard euro, dankzij volgende tendensen:

1) De dynamische groei van het segment van de pakjes en van snelpost: pakketten en express vormen het grootste segment op de postmarkt

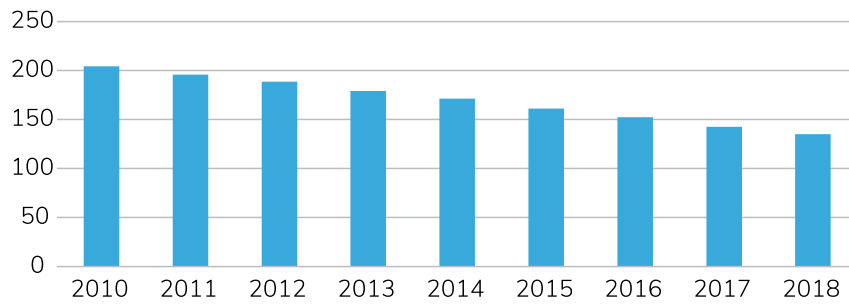


Op één jaar tijd steeg de pakjesomzet met meer dan 12%.

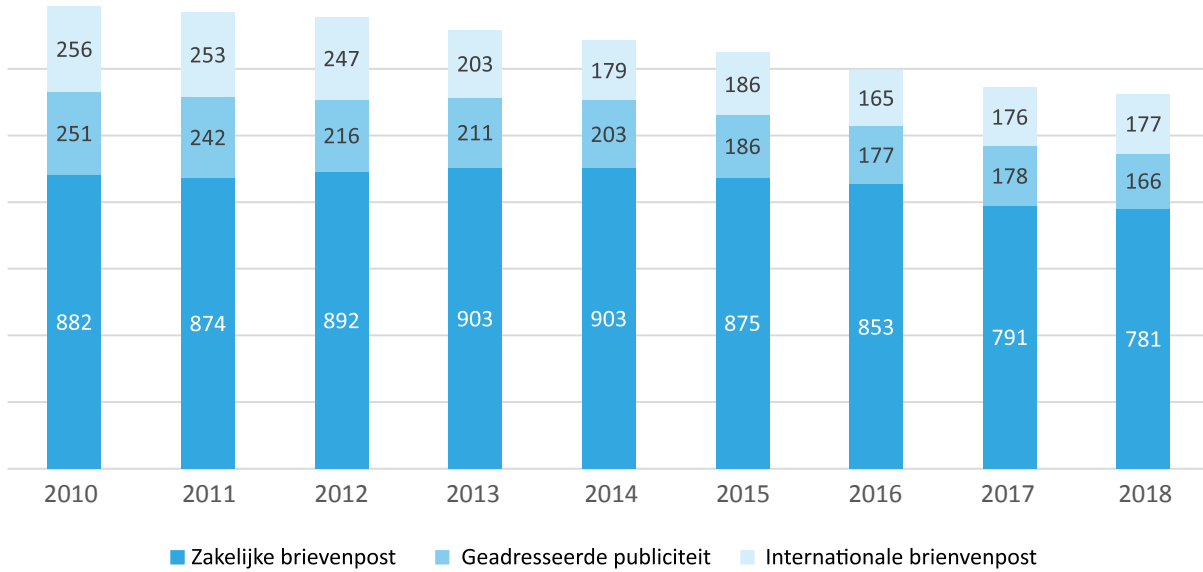


2) De beperktere daling van de inkomsten uit de brievenpost: de data van 2018 tonen een grotere kloof tussen evolutie in de volumes enerzijds en de inkomsten anderzijds in vergelijking met voorgaande jaren.

Evolutie brievenpostvolume per capita



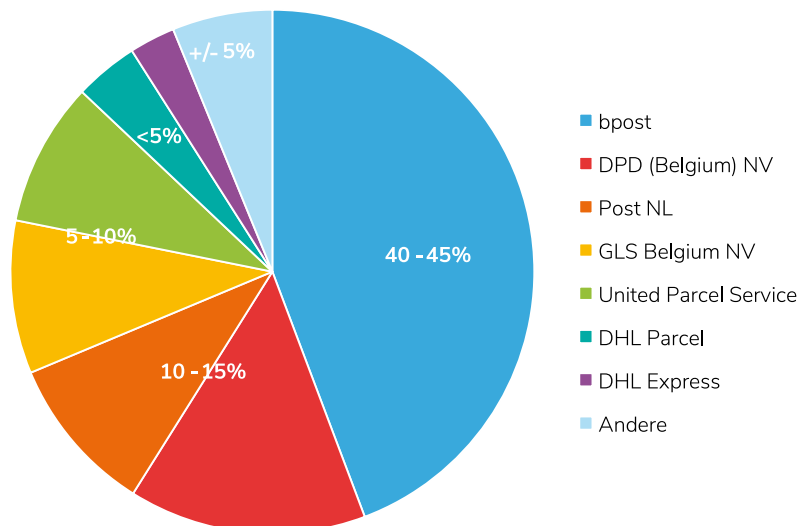
Evolutie omzet brievenpost



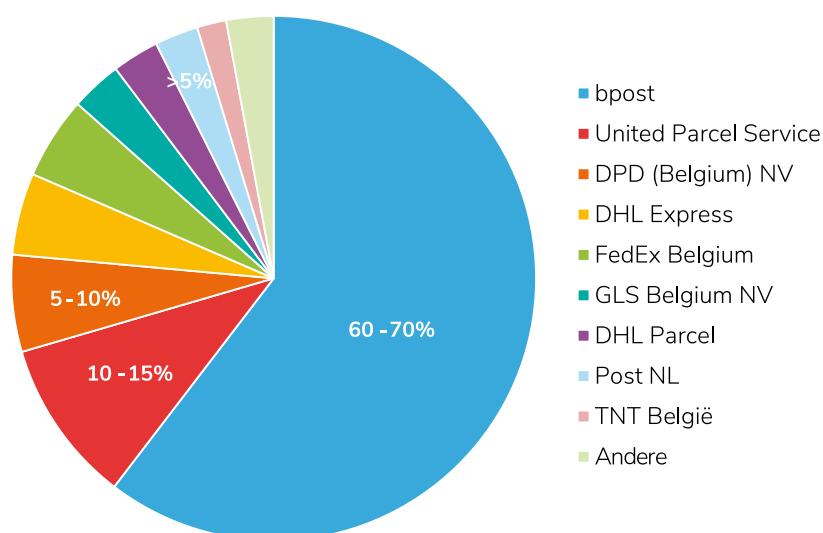
Spelers

Bpost weet zijn marktpositie te behouden in de sector en blijft globaal gezien marktleider maar bevestigt tevens zijn koppositie in de pakjes- en expressmarkt.

Marktaandeel obv volume van pakketten en express postale operatoren 2018



Globaal Marktaandeel postale operatoren 2018



3.3. Media

Het BIPT is op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad bevoegd voor de regulering van de netwerkopereatoren en van de radio- of televisieomroepen met uitzondering van de operatoren en omroeporganisaties die enkel uitsluitend Nederlandstalige of Franstalige programma's verspreiden/maken.

De aanbieders van audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad moeten zich bij het BIPT registreren voor elke audiovisuele mediadienst die ze beogen te verstrekken. Om de aangifteplicht te vergemakkelijken en om de komst van in Londen gevestigde mediabedrijven die zich na de Brexit in de EU wilden vestigen te faciliteren, stelde het BIPT in 2019 op de website een [aangifteformulier](#) ter beschikking. Het gebruik ervan is echter niet verplicht.

In 2019 werden Smithsonian Networks (SNI/SI Networks L.L.C.) en Eleven Sports Network door het BIPT erkend als aanbieder van audiovisuele mediadiensten. Dit brengt het totale aantal door het BIPT erkende aanbieders van audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad op 5.⁵⁰

50 Andere aanbieders zijn: Almaghreb TV, Arabia TV en Canal Maroc 1.



A. FINANCIEEL VERSLAG EN VERSLAG VAN DE JAARREKENINGEN VAN DE FONDSEN

Artikel 34, derde lid, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (hierna "Statuutwet"), bepaalt dat het jaarverslag onder andere een financieel verslag en de jaarrekeningen van de fondsen voor de respectieve universele dienstverlening inzake post- en telecommunicatiediensten dient te bevatten.

Hieronder staan de rekeningen van het BIPT, alsook van de Ombudsdienst voor de postsector en de Ombudsdienst voor telecommunicatie. Dit zijn onafhankelijke instanties opgericht om de klachten van de consumenten ten aanzien van de operatoren uit de betrokken sectoren te behandelen. De rol van het BIPT is beperkt tot het ter beschikking stellen van personeel en tot logistieke ondersteuning op het vlak van de aankopen, boekhouding en begroting.

Voor beide ombudsdiensten geldt dezelfde redenering: de gerealiseerde inkomsten liggen lager dan de uitgaven omdat het saldo van 2018 in mindering wordt gebracht van de reëel te factureren ombudsbijdrage van de operatoren.



Boekhouding van het BIPT - 2019

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
Terugbetalingen	112.775	Personeel	24.497.778
Vergunnings- en controlerechten voor private radioverbindingen	20.020.883	Werking	8.708.727
Publieke licentierechten	46.072.519	Investeringsuitgaven	1.857.952
Post	2.902.816	Overkoepelende organisaties	1.758.977
Varia	19.443	Thesaurie	28.387.706
Prestaties voor derden	13.303	CF/RT	1.839.738
TOTAAL	69.141.739	TOTAAL	67.050.878

Boekhouding van de Ombudsdienst voor de postsector - 2019

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
Terugbetalingen	--	Personeel	1.700.879
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	1.800.086	Werking	158.565
		Investeringsuitgaven	8.244
		Overkoepelende organisaties	300
TOTAAL	1.800.086	TOTAAL	1.867.988

Boekhouding van de Ombudsdienst voor de postsector - 2019

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
Terugbetalingen	99.086	Personeel	1.804.799
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	1.374.581	Werking	281.877
		Investeringsuitgaven	78.099
		Overkoepelende organisaties	300
TOTAAL	1.473.667	TOTAAL	2.165.075

In 2019 werden geen universele dienstfondsen geactiveerd.



B. VERSLAG OVER HET TOEZICHT BEDOELD IN ARTIKEL 21 VAN DE STATUUTWET

Artikel 34, derde lid, van de Statuutwet vereist dat in het jaarverslag tevens “een verslag over het toezicht bedoeld in artikel 21” bevat.

Artikel 21 van de Statuutwet stelt de modaliteiten van de inbreukprocedure vast die kan worden opgestart als de Raad over een reeks aanwijzingen beschikt die zouden kunnen wijzen op een overtreding van de wetgeving of reglementering waarvan de naleving door het BIPT wordt gecontroleerd of van de BIPT-besluiten genomen ter uitvoering van die wetgeving of reglementering.

In 2019 werden 2 inbreukprocedures opgestart die aanleiding gaven tot volgende boetebesluiten:

- Besluit van 22 januari 2019 tot oplegging van een boete van 300.000 euro aan Telenet wegens het niet-vermelden van de Easy Switch-ID op bepaalde facturen van professionele klanten.

Op 22 januari 2019 heeft het BIPT een besluit aangenomen waarbij een administratieve boete van 300.000 euro werd opgelegd wegens de niet-naleving van artikel 16, tweede zin, van het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van vastelijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie (hierna “het koninklijk besluit Easy Switch”). Het koninklijk besluit Easy Switch, dat in werking is getreden op 1 juli 2017, legt de “vaste” telecommunicatieoperatoren en de telecommunicatieoperatoren die dienstenbundels (met daarin ook mobiele telefonie) aanbieden, de verplichting op om de overstap voor klanten te vergemakkelijken door de stopzetting van de contracten van die klanten onderling te regelen. Daarbij moeten de klanten hun Easy Switch-ID aan hun nieuwe operator meedelen om gebruik te kunnen maken van de Easy Switch-procedure. De Easy Switch-ID bestaat uit een reeks cijfers en/of letters die de telecommunicatie-installatie van de vroegere operator op een gegeven adres identificeren. De operatoren zijn verplicht om de Easy Switch-ID te vermelden in de klantzone, in een document dat de klant ontvangt wanneer hij voor de eerste keer de verbinding maakt bij een nieuwe operator en op de factuur. Na controles uitgevoerd door het BIPT is gebleken dat Telenet de Easy Switch-ID niet vermeldde op de facturen van een specifieke groep van klanten, namelijk professionele klanten die in het verleden een particulier tariefplan hadden genomen bij Telenet voor televisie en/of internet. De facturen van deze groep van klanten vermeldden enkel dat ze naar de klantzone “Mijn Telenet” moesten gaan om de Easy Switch-ID te krijgen. Dat heeft het BIPT ontoereikend geacht. Bovendien is Telenet de verbintenis niet nagekomen die het zelf had voorgesteld om de facturen tegen 1 juli 2018 te doen overeenstemmen met de eisen van artikel 16 van het koninklijk besluit Easy Switch en heeft het zijn facturen pas in december 2018 in orde gebracht. Bijgevolg heeft het BIPT besloten om een boete op te leggen.

- Besluit van 24/04/2019 betreffende de niet-naleving door Lycamobile van de wetgeving in verband met de identificatie van de eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten.

Sedert de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 27 november 2016 betreffende de identificatie van de eindgebruiker van mobiele openbare elektronische-communicatiediensten die worden geleverd op basis van een voorafbetaalde kaart (hierna “koninklijk besluit van 27 november 2016”), namelijk op 17 december 2016, is het voor een operator verboden om een voorafbetaalde kaart te activeren zonder vooraf



de eindgebruiker te hebben geïdentificeerd. Tegen uiterlijk 7 juni 2017 moesten de operatoren de niet-geïdentificeerde eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten gekocht vóór de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 27 november 2016, afsluiten. Na controles uitgevoerd door het BIPT om de conformiteit van de praktijken na te gaan met de reglementering betreffende de identificatie van de eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten, is gebleken dat Lycamobile niet voldeed aan zijn verplichtingen ter zake. Het BIPT heeft allereerst besloten om aan Lycamobile voorlopige maatregelen op te leggen in een besluit van 30 maart 2018, opdat het stappen zou zetten om de vastgestelde nalatigheden recht te zetten. Deze maatregelen zijn bevestigd in een besluit van 6 april 2018. Na de inwerkingtreding van deze voorlopige maatregelen heeft het BIPT nieuwe controles verricht en opnieuw zijn verschillende inbreuken vastgesteld op de reglementering betreffende de voorafgaande identificatie van de eindgebruikers. Daarom heeft het BIPT in een besluit van 15 juni 2018 aan Lycamobile een boete van € 225.183 opgelegd, alsook een reeks verplichte maatregelen.

Ten slotte, na nieuwe controles door het BIPT, is gebleken dat Lycamobile zich nog steeds niet had gevoegd naar de reglementering betreffende de voorafgaande identificatie van de eindgebruikers, noch naar het besluit van 15 juni 2018. Daarom heeft het BIPT via een besluit van 24 april 2019 de operator veroordeeld wegens niet-naleving van het besluit van het BIPT van 15 juni 2018 en van de reglementering in kwestie. Dit keer heeft het BIPT een boete opgelegd van € 394.070. Het heeft ook de volgende maatregelen opgelegd: Lycamobile moet onmiddellijk het systeem van identificatie van de eindgebruikers aanzienlijk verbeteren, om steeds een correcte identificatie van die laatsten te waarborgen voordat de voorafbetaalde kaart wordt geactiveerd (verificatie van de identificatie door Lycamobile of zijn onderaannemer voorafgaand aan de activering van de kaart). Lycamobile moet ook onverwijld alles in het werk stellen om de gevallen waarin een manuele invoering van identificatiegegevens en -documenten in zijn computersystemen nodig is, zoveel mogelijk te beperken. Binnen een maand na het besluit moet Lycamobile er bovendien voor zorgen dat de identificatiegegevens en -documenten die door de gerechtelijke autoriteiten worden gevraagd, gemakkelijk teruggevonden kunnen worden in zijn computersystemen, zonder risico van fouten of onvolledige gegevens (bijvoorbeeld door één enkele databank aan te leggen). Wat betreft de verificatie van de identificatie van de eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten in het verleden aanvaardt het BIPT het herstelplan voorgesteld door Lycamobile (herstel tegen eind juni 2019).



C. BALANS VAN HET WERKPLAN 2019

Strategische as “Concurrentie”- Bevorderen van duurzame concurrentie en investering	
C/1/2019/01 Monitoring van de elektronische-communicatiemarkt en tv	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/02 Publicatie van een postobservatorium 2018	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/03 Opstelling van het marktanalysebesluit betreffende de markt voor hoogwaardige toegang op wholesaleniveau, verzorgd op een vaste locatie	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/04 Opstellen besluit betreffende de referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren	Fiche in uitvoering
C/1/2019/05 Opstellen besluit betreffende de referentieaanbiedingen van Proximus voor virtuele lokale ontbundeling, multicast en bitstream op glasvezel	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/06 Opstellen besluit betreffende de referentieaanbiedingen van Proximus voor lokale ontbundeling en bitstream op het kopernetwerk	Fiche in uitvoering
C/1/2019/07 Opstellen besluit betreffende de one-time fees van kabel, koper en glasvezel	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/08 Opstellen besluit betreffende de rental fees voor kabel en FTTH	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/09 Opstellen besluit betreffende de weighted average cost of capital (“WACC”)	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/10 Monitoring van de uitvoering van de Broadband- & Broadcast-marktanalyse	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/11 Opstelling van het besluit betreffende het referentieaanbod van Proximus voor VoIP-interconnectie	Fiche in uitvoering
C/1/2019/12 Evaluatie van het KB Easy Switch	Fiche uitgevoerd
C/1/2019/13 Omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie	Fiche uitgevoerd
Strategische as “Concurrentie” - Innovatie stimuleren	
C/2/2019/01 Verslag over het toezicht in België op de Verordening “Netneutraliteit”	Fiche uitgevoerd
C/2/2019/02 De e-commercemarkt ondersteunen vanuit postaal perspectief	Fiche uitgevoerd
C/2/2019/03 Aftoetsen van nieuwe producten en diensten aan de postale wetgeving	Er werd een workshop gehouden en geen studie georganiseerd
Strategische as “Gebruikers” - Bijdragen tot transparante informatie aan de gebruikers en sociale inclusie bevorderen	
G/1/2019/01 Nationale tariefvergelijking van de elektronische-communicatiediensten	Fiche in uitvoering
G/1/2019/02 Vergelijkende internationale prijzenstudie betreffende het prijsniveau van de elektronische-communicatiediensten in de particuliere markt	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/03 Prijsvergelijker van de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/04 Kwaliteitsbarometer van de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/05 Enquête over de perceptie van de werking van de elektronische-communicatiemarkt	Fiche uitgevoerd



G/1/2019/06 Monitoring van de universele dienst	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/07 Hervorming sociale tarieven	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/08 Consumentenstudie Postale Markt	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/09 Controle op de klantentevredenheidsenquête van bpost	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/10 Controle van de inachtneming van het postale reglementaire kader	Fiche uitgevoerd
G/1/2019/11 Controle van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen waaraan bpost onderworpen is	Fiche in uitvoering
G/1/2019/12 Elasticiteitenstudie aangaande postale producten	Fiche in uitvoering
G/1/2019/13 Controle van de prijzen van de producten die tot de universele postdienst behoren	Fiche uitgevoerd
Strategische as “Gebruikers” - Zorgen voor een betrouwbare omgeving	
G/2/2019/01 De transparantie in verband met de dekking van de vaste en mobiele netwerken verbeteren	Fiche uitgevoerd
G/2/2019/02 Inspectie van de kritieke infrastructuren van de operatoren	Fiche uitgevoerd
G/2/2019/03 Kennisgeving van veiligheidsincidenten door de operatoren	Fiche uitgevoerd
G/2/2019/04 Controle van het op de markt brengen van radioapparatuur	Fiche uitgevoerd
Strategische as “Schaarse middelen” - Schaarse middelen beheersen	
S/1/2019/01 De aanpassing van het nummerplan aan de langetermijntontwikkelingen op de markt	Fiche uitgevoerd
S/1/2019/02 Multibandveiling - Veiling 2G- en 3G-frequentiebanden, 700 MHz en de band 3400-3800 MHz	Fiche uitgevoerd
S/1/2019/03 Het gebruik van drones voor opsporingen en metingen	Fiche in uitvoering
S/1/2019/04 Spectrumcontrole – opheffing van storingen	Fiche uitgevoerd
Strategische as “Efficiënte werking” - Een toegankelijke werking verzekeren	
E/1/2019/01 Hernieuwing van de website van het BIPT	Fiche in uitvoering
E/1/2019/02 Bepaling van de hoedanigheid van operator	Fiche in uitvoering
E/1/2019/03 Samenvatting van de rechten en plichten van de operatoren	Fiche in uitvoering
E/1/2019/04 Toekennen van vergunningen voor draagbare toestellen niet gebonden aan een schip	Fiche in uitvoering
E/1/2019/05 Medewerking in organen voor nationaal en internationaal overleg	Fiche uitgevoerd
Strategische as “Efficiënte werking” - Een aantrekkelijke werkgever zijn	
E/2/2019/01 Intern Werkplan	Fiche uitgevoerd



D. LIJST VAN DE IN 2019 GEPUBLICEERDE DOCUMENTEN

Besluiten	
22/01/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende het opleggen van een boete van 300.000 euro aan Telenet wegens het niet vermelden van de Easy Switch ID op sommige facturen van professionele klanten
22/01/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot radio-interfaces B01-39 tot 41, B03-04 en B07-06
01/02/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2017
29/03/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied
08/04/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de toekenning aan e-BO Enterprises van voorlopige gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van zendinstallaties op de windmolenparken gelegen in de Belgische economische zone in de Noordzee
24/04/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de niet-naleving door Lycamobile van de wetgeving in verband met de identificatie van de eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten
13/05/2019	Registratie van Eleven Sports Network als aanbieder van audiovisuele mediadiensten
27/05/2019	Registratie van SNI/SI Networks L.LC als aanbieder van audiovisuele mediadiensten
13/06/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de mogelijkheid tot het factureren door Nethys van een toeslag op basis van artikel 6 quater van Verordening (EU) nr. 531/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2012
09/07/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de vernieuwing van het besluit van de Raad van het BIPT van 7 december 2018 met betrekking tot de retailmarkt van de toegang tot het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie en met betrekking tot de wholesalemarkt van de gespreksopbouw op het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie
23/07/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de kapitaalkosten (WACC) voor de operatoren met een sterke machtspositie
29/07/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de zones van het grondgebied waar de vermindering van het bedrag van de jaarlijkse gebruiksrechten voor de straalverbindingen van toepassing is
29/07/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende het naast elkaar bestaan van de openbare mobiele netwerken en het GSM-R-netwerk in de 900 MHz-band
17/09/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de vraag tot uitbreiding met de gemeente Kortrijk van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied
17/09/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de analyse van de tariefverhogingen van bpost voor de enkelstuktarieven voor het jaar 2020
10/10/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de verklaring van niet-overeenstemming van het kostentoerekeningssysteem voor bpost voor 2016
11/10/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de samenstelling van het college bedoeld in het koninklijk besluit van 5 mei 2006 betreffende een verzoeningsprocedure voor het BIPT voor het jaar 2019
29/10/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de oplistings en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeldienstaanbieder voor het jaar 2017



6/11/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de toekenning aan Citymesh van voorlopige gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
13/11/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot radio-interfaces B20-01 tot 11, B21-01 tot 40, B22-01 tot 09, B23-01 tot 13 en B24-01 tot 10.0
13/11/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de uitbreiding van de voorraad aan 0800-nummers
26/11/2019	Besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2018
13/12/2019	Analyse van de markt voor hoogwaardige toegang 2019-
23/12/2019	Besluit van de Raad van het BIPT betreffende de oplistings en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeldienstaanbieder voor het jaar 2018
Raadplegingen	
22/01/2019	Pre-consultatie van de Proximus referentieaanbieding "Bitstream GPON"
22/01/2019	Pre-consultatie van de Telenet referentieaanbieding "Bitstream coax en doorverkoop van televisiediensten"
22/01/2019	Pre-consultatie van de Nethys referentieaanbieding "Bitstream coax en doorverkoop van televisiediensten"
22/01/2019	Pre-consultatie van de Brutélé referentieaanbieding "Bitstream coax en doorverkoop van televisiediensten"
22/01/2019	Raadpleging betreffende het besluit van het BIPT van dd xx 2019 betreffende de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz frequentieband voor de verstrekking van elektronische communicatiediensten op het Belgische grondgebied
08/02/2019	Publieke consultatie betreffende het Besluit van de Raad van het BIPT van xx 2019 betreffende de toekenning aan E-BO Enterprises van voorlopige gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van zendinstallaties op de windmolenparken gelegen in de Belgische economische zone in de Noordzee en betreffende de aanpassing van de financiële voorwaarden in het Besluit van de Raad van het BIPT van 21 oktober 2013 betreffende de toekenning aan BASE company van voorlopige gebruiksrechten en in het besluit van de raad van het BIPT van 4 januari 2018 m.b.t. de toekenning aan Citymesh van voorlopige gebruiksrechten
14/02/2019	Pre-consultatie van de Proximus referentieaanbieding "Bitstream Multicast"
20/02/2019	Pre-consultatie van de Proximus- referentieaanbieding "PRIO"
26/03/2019	Raadpleging op vraag van de Raad van het BIPT van 24 maart 2019 met betrekking tot de uitbreiding van de voorraad aan 0800-nummers
29/03/2019	Raadpleging betreffende de analyse van de markt voor hoogwaardige toegang
30/04/2019	Raadpleging betreffende het gebruik van de 26 GHz-band voor 5G
09/05/2019	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de analyse van het referentieaanbod van Proximus voor ontbundelde en bitstreamtoegang tot het koperen aansluitnetwerk
09/05/2019	Openbare raadpleging van de Raad van het BIPT met betrekking tot de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied
22/05/2019	Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende het naast elkaar bestaan van de openbare mobiele netwerken en het GSM-R-netwerk in de 900 MHz-band



03/06/2019	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de herziening van de enige heffingen ("one-time fees") en de maandelijkse "ISLA Repair" van de referentieaanbiedingen BRUO en Bitstream xDSL van Proximus
04/06/2019	Ontwerp van besluit betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 3400-3800 MHz-band te vermijden
04/06/2019	Ontwerp van besluit betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 1427-1517 MHz-band te vermijden
07/06/2019	Raadpleging door de Raad van het BIPT betreffende de zones van het grondgebied waar de vermindering van het bedrag van de jaarlijkse gebruiksrechten voor de straalverbindingen van toepassing is
19/06/2019	Raadpleging met betrekking tot de evaluatie van Easy Switch in 2019
04/07/2019	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de analyse van het referentieaanbod van Proximus voor bitstreamtoegang tot het glasvezel aansluitnetwerk
05/07/2019	Ontwerpbesluit van het BIPT betreffende de maandelijkse tarieven voor de wholesaletoeegang tot de netwerken van de kabeloperatoren
13/08/2019	Raadpleging op vraag van de Raad van het BIPT van 9 augustus 2019 met betrekking tot het ontwerpbesluit met betrekking tot de uitbreiding van de voorraad aan 0800-nummers
28/08/2019	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot het referentie-aanbod voor VoIP-interconnectie van Proximus
24/09/2019	Openbare raadpleging van de Raad van het BIPT met betrekking tot de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten in de Noordzee
25/09/2019	Raadpleging inzake het ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot radio-interfaces B20-01 tot 11, B21-01 tot 40, B22-01 tot 09, B23-01 tot 13 en B24-01 tot 10
05/11/2019	Openbare raadpleging van de Raad van het BIPT met betrekking tot de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied
24/12/2019	Raadpleging op verzoek van de minister bevoegd voor telecommunicatie betreffende een voorontwerp van wet en drie ontwerpen van koninklijk besluit, met betrekking tot mobiele netwerken
Mededelingen	
08/01/2019	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot de audit naar de interne en externe meetsystemen van bpost voor de controle van de verzendingstermijnen
01/03/2019	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de minimale technische specificaties voor indoorantennesystemen
03/04/2019	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot de controle van het 6de beheerscontract tussen de Staat en bpost
10/07/2019	Jaarlijks verslag betreffende het toezicht op netneutraliteit in België 2018-2019
10/10/2019	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de lijst van de aanbieders van postdiensten die houder zijn van een individuele vergunning
08/11/2019	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot de beoordeling van de weerhouden bpost-tarieven in het kader van de Europese Verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten



13/11/2019	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot het rapport van Analysys Mason van 7 november 2019 aangaande de valorisatie van het spectrum voor publieke mobiele systemen op 3600 MHz en 26 GHz
27/11/2019	Mededeling betreffende het observatorium van de markt voor postactiviteiten in België voor 2018
Adviezen	
15/05/2019	Advies van de Raad van het BIPT betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de NIS-wet alsook sommige bepalingen van de wet «kritieke infrastructuur»
13/12/2019	Advies van de Raad van het BIPT betreffende het verbeteringsplan 2018 en het actieplan 2019 van bpost naar aanleiding van de klantentevredenheidsenquête 2018
Persberichten	
18/01/2019	Nieuwe verplichtingen voor postale operatoren in uitvoering van Europese Verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten
15/02/2019	Kwaliteit van de mobiele-telecommunicatienetwerken: het BIPT zorgt voor meer transparantie
04/03/2019	Het BIPT legt Telenet een boete van 300.000 euro op wegens een gebrekkige vermelding van overstapgegevens op sommige facturen
29/03/2019	Het BIPT consulteert over de regulering van hoogwaardige toegang
29/04/2019	Het BIPT geeft opnieuw een boete aan Lycamobile
09/05/2019	Tarieven internationale oproepen worden geplafonneerd
28/06/2019	Het BIPT publiceert het jaarverslag 2018 van de elektronische-communicatiesector
05/07/2019	Raadpleging over nieuwe wholesaletarieven voor toegang tot de netwerken van de kabeloperatoren
06/09/2019	Het Marktenhof verwerpt de beroepen die werden ingesteld tegen de regulering van de breedbandinternet- en omroepmarkten
27/09/2019	Het BIPT keurt de verhoogde posttarieven van bpost voor 2020 goed
02/10/2019	Jaarlijkse BIPT-consumentenenquête onderstreept de groei van OTT's
22/10/2019	BIPT controleert radioapparatuur op conformiteit en schadelijke storingen
29/11/2019	Pakjessegment doet postmarkt en het netwerk van de postale punten verder groeien
17/12/2019	Het BIPT blijft de hoogwaardige connectiviteit reguleren
19/12/2019	Het BIPT voert een update uit van de data over netwerkqualiteit
23/12/2019	Het BIPT publiceert zijn vergelijkende internationale prijzenstudie voor 2019



E. NUTTIGE ADRESSEN

Belgische Mededingingsautoriteit
City Atrium,
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Tel. 02 277 52 72
Fax 02 277 53 23
info@bma-abc.be
<https://www.bma-abc.be/nl>

FOD Economie, KMO, Middenstand en
Energie
City Atrium C
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Tel. 0800 120 33
Fax 0800 120 57
info.eco@economie.fgov.be
<http://www.economie.fgov.be>

Ombudsdienst voor de postsector
Koning Albert II-laan 8, bus 4
1000 Brussel
Tel. 02 221 02 30
Fax 02 221 02 44
info@smspo.be
www.smspo.be

Ombudsdienst voor telecommunicatie
Koning Albert II-laan 8, bus 3
1000 Brussel
Tel. 02223 06 06
Fax 02219 77 88
plaintes@mediateurtelecom.be
www.ombudsmantelecom.be

Raadgevend Comité voor de postdiensten
Ellipse Building - Gebouw C
Koning Albert II-laan 35
1030 Brussel
Tel. 02 226 87 65
Fax 02 223 88 77
aurélie.seghers@bipt.be
www.ccp-rcp.be

Raadgevend Comité voor de
telecommunicatie
Ellipse Building - Gebouw C
Koning Albert II-laan 35
1030 Brussel
Tel. 02 226 87 58
Fax 02 223 88 77
piet.steeland@bipt.be
<http://www.cct-rct.be>

Medienrat der Deutschsprachigen
Gemeinschaft Belgiens im Ministerium
der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Belgiens
Gospertstraße 42 - 4700 Eupen - Belgien
Tel. 087 59 63 00
Fax 087 55 28 91
info@medienrat.be
<http://www.medienrat.be/>

Conseil supérieur de l'audiovisuel
Koningsstraat 89
1000 Brussel
Tel. 02 349 58 80
Fax 02 349 58 97
info@csa.be
www.csa.be/

Vlaamse Regulator voor de Media
Koning Albert II-laan 20 – bus 21
1000 Brussel
Tel. 02 553 45 04
Fax 02 553 45 06
vrm@vlaanderen.be
<http://www.vlaamseregulatormedia.be>





Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

